

Handwritten signature of E. V. B. V. S.

ఎ.వి.బి.ఎస్

జన. 27 68

ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలల అకాడమి

హైదరాబాద్ - 4

ప్రేరణ

ఒడి లోంచి బడికి
బడి నుంచి గుడికి
గుడి నుంచి ఇంటికి తిరిగే లోపల
మనకు ఎన్నో తెలిసీ తెలియని విషయాలు
ఖర్చులేకుండా నేర్పబడే దేవుడి బడి ప్రకృతి!

చెట్లు, పువ్వులు, కాయలు, పళ్లు, పక్షులు, జంతువులు,
మనుషులు, ఆకాశం, వర్షం, నీడలు, నీళ్లు, రంగులు
ఇలా ఎన్నో ఎన్నో మధురమైన, మనోజ్ఞమైన దృశ్యాల్ని
మరచిపోలేం!

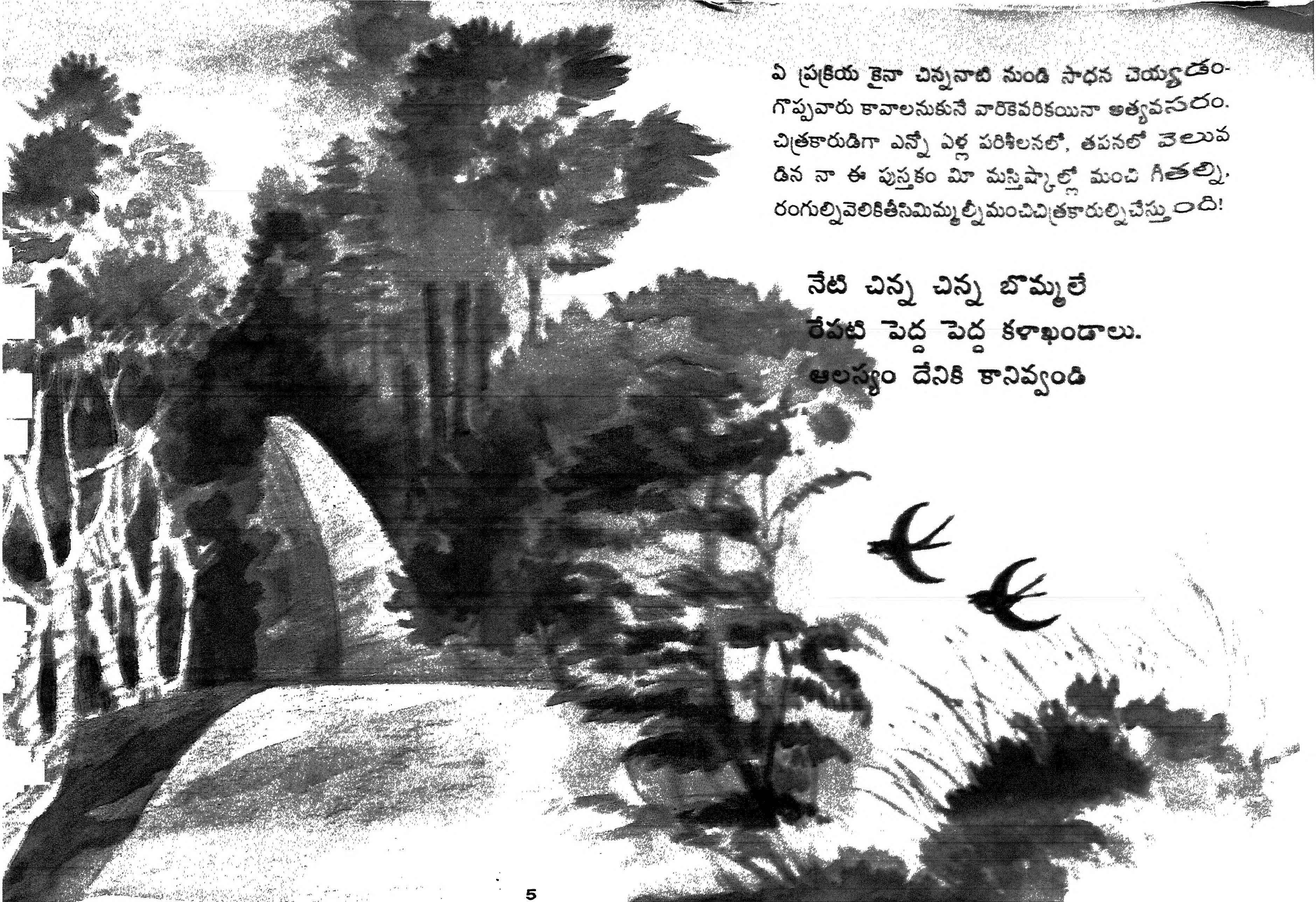
మరచిపోలేముధురస్మృతుల్ని-అందంగా బంధించే కళా
ప్రక్రియ చిత్రలేఖనం

భాషాంతర, ఖండాంతర మతాంతర, తేడాలు లేకుండా
ఏ వయసు వారినైనా అలరించే సాధనం 'చిత్రలేఖనం'.

లిపి లేని రోజుల్లో లిపిగా చరిత్రని సాక్షాత్కరింపజేసిన
విశిష్టమైన కళాప్రక్రియ చిత్రలేఖనం.

బండలు, కండలు, గుడులు, గొప్పరాలు, మందిరాలు,
మనసులు నిండిపోయిన ఈ కళ, ప్రతి మనిషిలోనూ
సహజంగా ఉంది. అందుకే! జీవితకాలంలో ఎప్పుడో
ఒకప్పుడు-బొమ్మ వెయ్యని మానవుడు-అప్పటినుంచి
ఇప్పటి వరకూ లేడంటే అతిశయోక్తి కాదు!

ఏ ప్రక్రియ కైనా చిన్ననాటి నుండి సాధన చెయ్యడం-
గొప్పవారు కావాలనుకునే వారెవరికయినా అత్యవసరం.
చిత్రకారుడిగా ఎన్నో ఏళ్ల పరిశీలనలో, తపనలో వెలువ
డిన నా ఈ పుస్తకం మీ మస్తిష్కాల్లో మంచి గీతల్ని,
రంగుల్నివెలికితీసిమిమ్మల్నిమంచిచిత్రకారుల్నిచేస్తుంది!

నేటి చిన్న చిన్న బొమ్మలే
రేపటి పెద్ద పెద్ద కళాఖండాలు.
ఆలస్యం దేనికి కానివ్వండి

హల్లో! పిల్లలూ!

చిట్టిచిట్టి కుంచె
చిన్నారి కుంచె
చిగురాకు వేసింది.

చిలకల్లే ఎగిరింది! తుర్..హ్..హ్..

ఇప్పుడీ పుస్తకం-మీ చేతిలో ఉంది కాబ.
బొమ్మలు ఎలా వెయ్యాలా? అని దిగులు అవసరం లేడ

ముందుగా పెన్సిలుతో మీ పేరు చక్కగా రాసు.
గలిగితే చాలు, మీరూ బొమ్మలు వేసేయ్యగలరు, నిజం

ఎలా అంటే! అలవాటుగా అక్షరాలు రాయడానికి ఉపయోగించే వంపులు తిప్పే ఆ గీతలే బొమ్మలొత్తాయి కనుక. మనకు తెలిసిన గీతల్ని రకరకాల ఆకారాలకు అనుగుణంగా అటు ఇటుగా కలగలిపితే చాలు, అవే మంచి మంచి బొమ్మలైపోతాయి.

అన్నట్టు ఓ విషయం! నీలి ఆకాశంలో కదిలే దూదిపింజల్లాంటి మేఘాల్లోను, చిలక్కొయ్యకి తగిలించే బట్టల నీడల్లోను, గోడలమీద వర్షానికి గారలు పట్టిన మరకల్లోను-ఇలా ఎన్నో స్థలాల్లో-ఎన్నో రకాలుగా ఊహించని ఆకారాల్ని బొమ్మలుగా చూడగలిగే సహజ పరిజ్ఞానం ఉంటే బొమ్మలెయ్యడానికి మనలో సగం జ్ఞానం ఉన్నట్లే లెఖ్ఖ!

ఏ పని సాధించడానికయినా కోరిక, తీరిక, ఓపిక, తప్పనిసరిగా ఉంటే సాధించ లేనిదేముంది. వీటితో పాటు పెన్సిలు, రబ్బరు, రంగులు, కుంచెలు, కాగితాలు, నీళ్లు పట్టుకున్నారు కదా!

అయిందా! మరి ఆలస్యం దేనికి పరుగెత్తండి ప్రక్క పేజీలోకి.

అనుకరణ ఆలోచన

బొమ్మలు వెయ్యడ 'అఆ' లు రావాల

ఎవరు ఎంత గొప్పవారు కావాలనుకున్నా!
అఆలు రానిదే ఏమీకాలేరు! ఔనా!

'అ' అంటే అనుకరణ

'ఆ' అంటే ఆలోచన

చిన్నతనంలో అక్షరాభ్యాసం చేసినపుడు

'అ ఆ' అనుకరణ'

పెద్దయ్యాక అర్థవంతమైనపనులు చెయ్యడానికి

'అ ఆ' ఆలోచనలు'

తొలికళాకారులు తోడుగా ఉంచుకోవాలి.

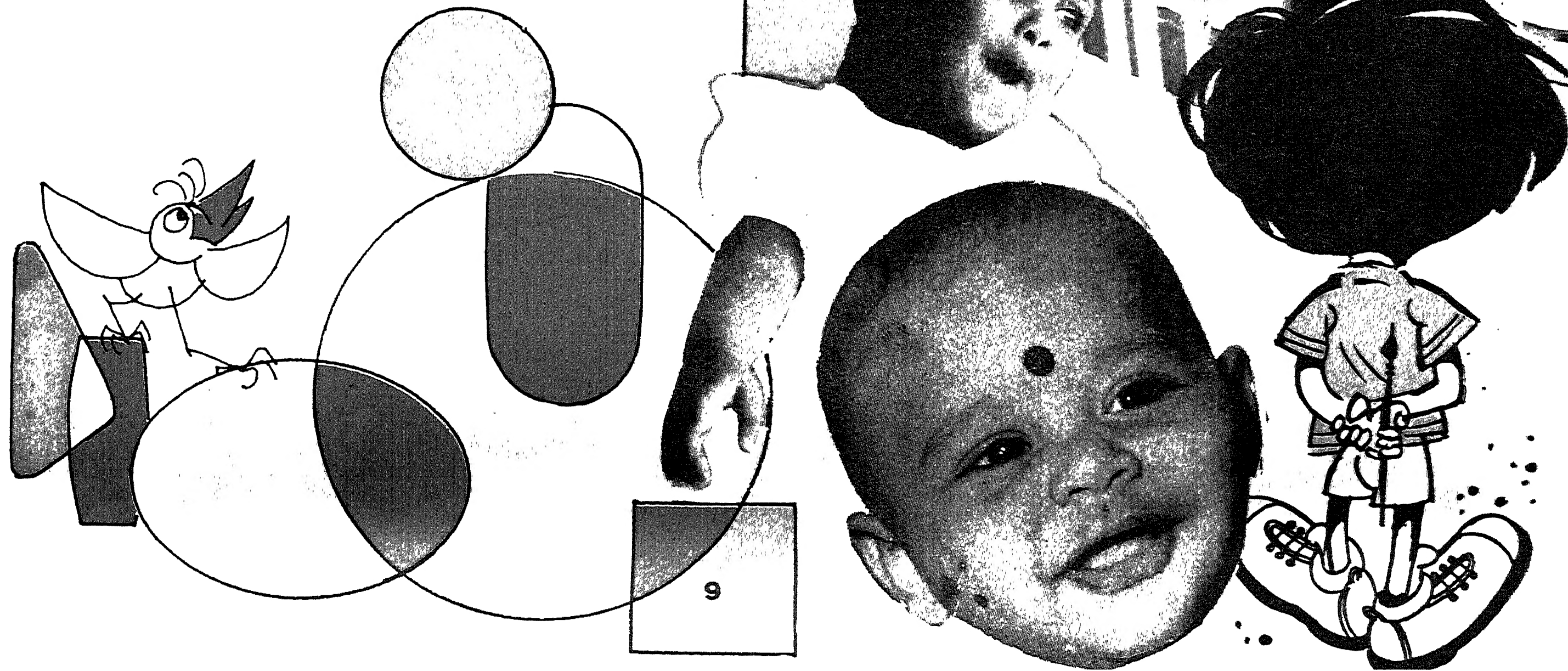
సొంత శైలి అలవర్చుకోవడానికి ఆలంబనగా
ఇవి మనకు ఉపయోగపడతాయి.

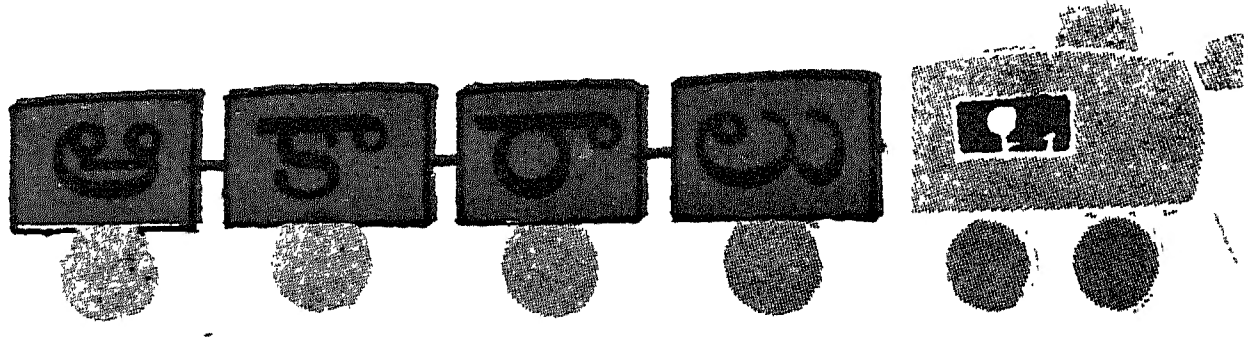
ఇప్పుడు మీరు ప్రపంచ భాషనేర్చుకోబోతున్నారు.
నిజం! ప్రపంచంలో ఎవరిభాష ఎవరికి తెలికపోయినా.

అర్థవంతంగా భావాన్ని చెప్పగలిగే భాష
చిత్రలేఖనం' కనుక.

అనుకరణకి ఆలోచనలు

జతచేసి నూతనత్వానికి నాంధిపలుకుదాం!
పదండి!

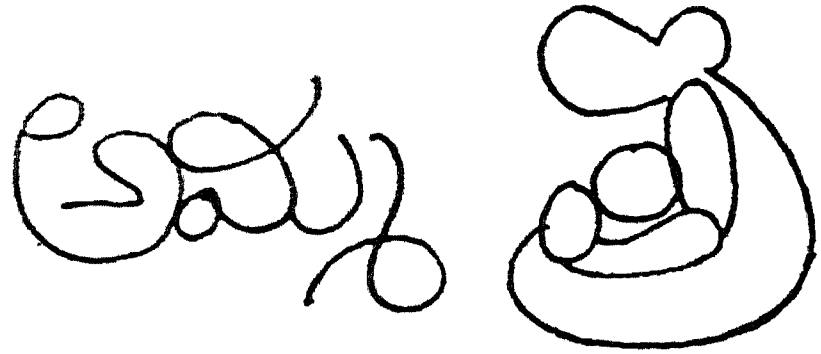

అనుబంధాలు.

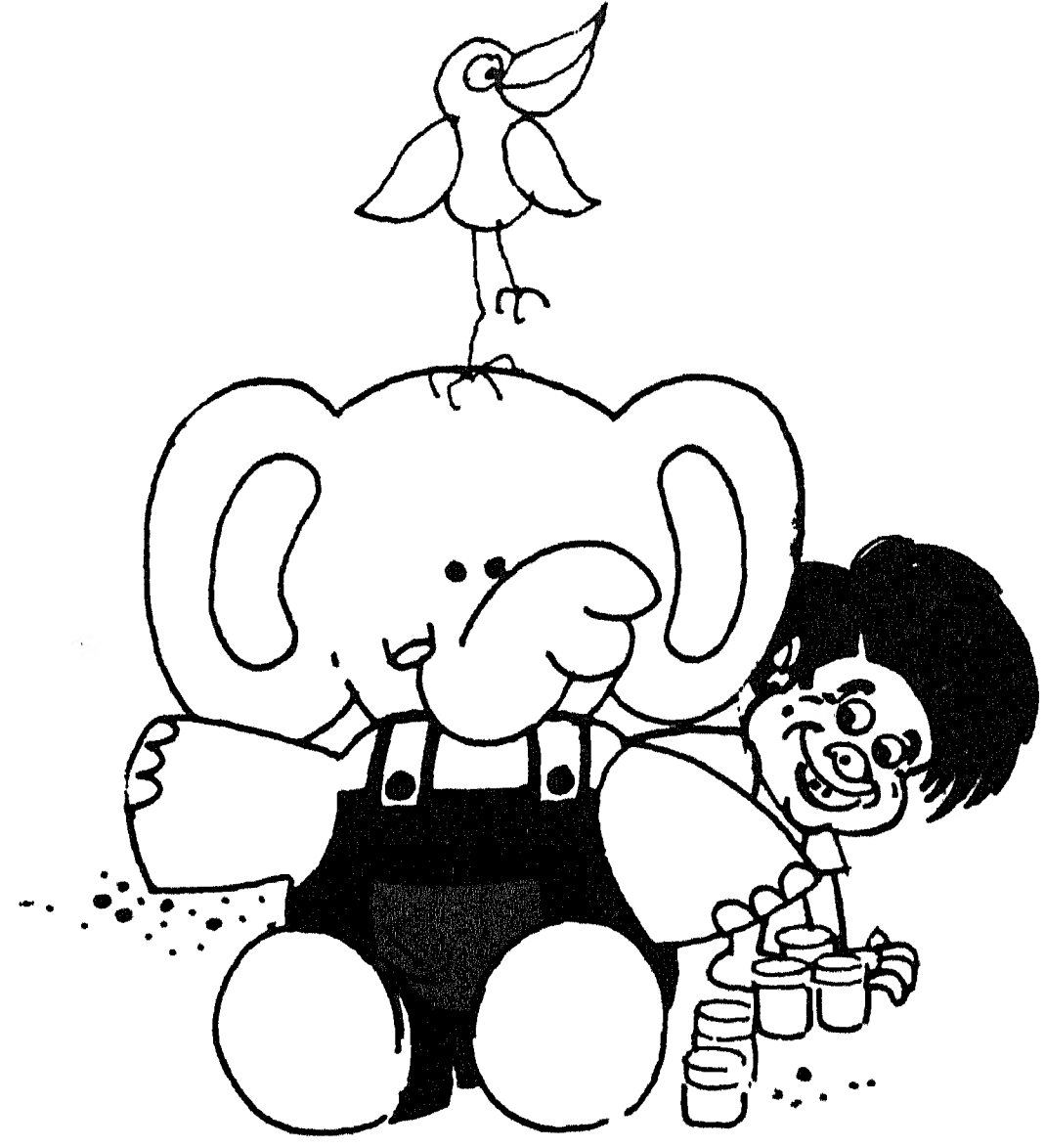
చిత్ర విచిత్రమైన ఈ సృష్టిలో ఎన్నో
ఆకారాలు కలిసిమెలిసి రూపాంతరాలు చెంది
విశ్వంలో వింతశోభల్ని మనకళ్ళముందుంచి
నయనానందపరిచాయి.

అందుకే! కళాప్రపంచంలో ఆకారాల విలువ
అనంతమైంది.

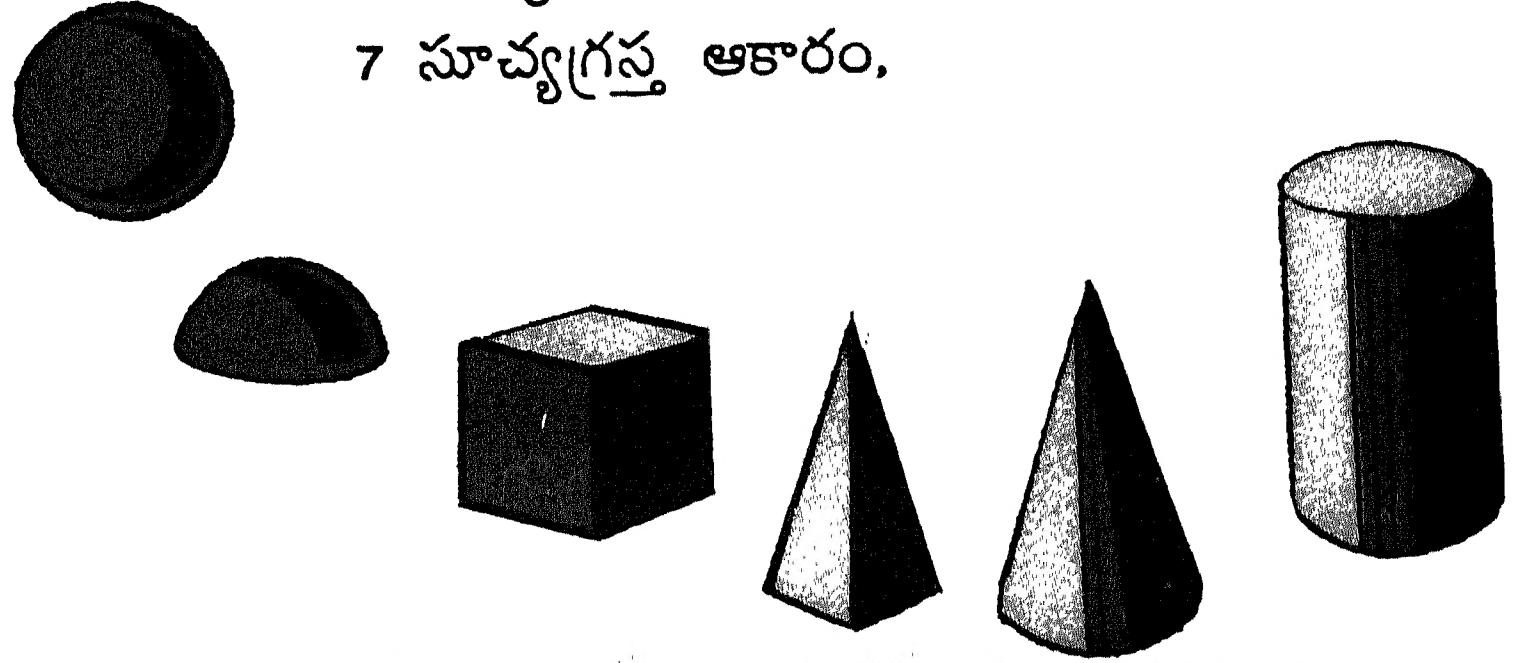
కళాకారుడు (చిత్రకారుడు) కావాలనుకునే ప్రతివారికీ
ఆకారాలతో అనుబంధం ఎంతయినా అవసరం
మన చుట్టూరా ఉన్న ప్రపంచంలోని ప్రతివస్తువు
యీ ప్రక్కనున్న ప్రధాన రూపాలనుండి
ఉద్భవించినవే.

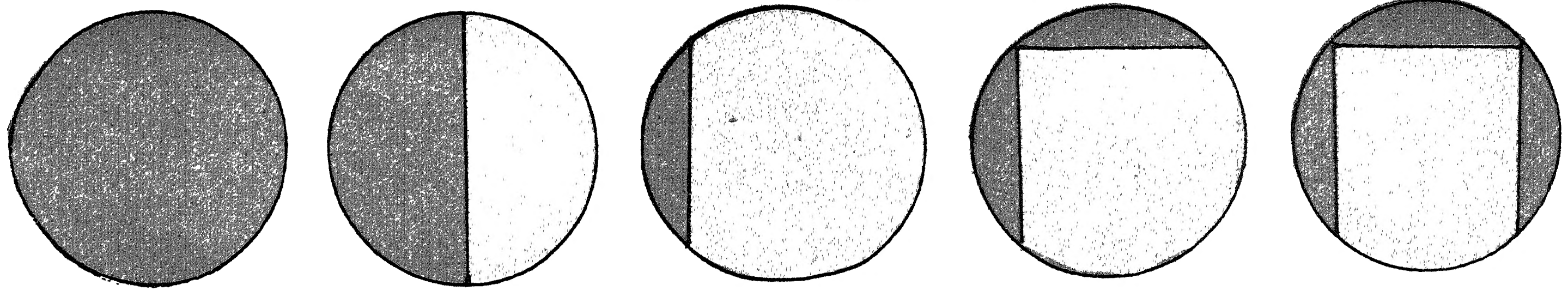

భాషకు అక్షరాల అవసరమైతే!
బొమ్మలకి ఆకారాలే ఆధారాలు!

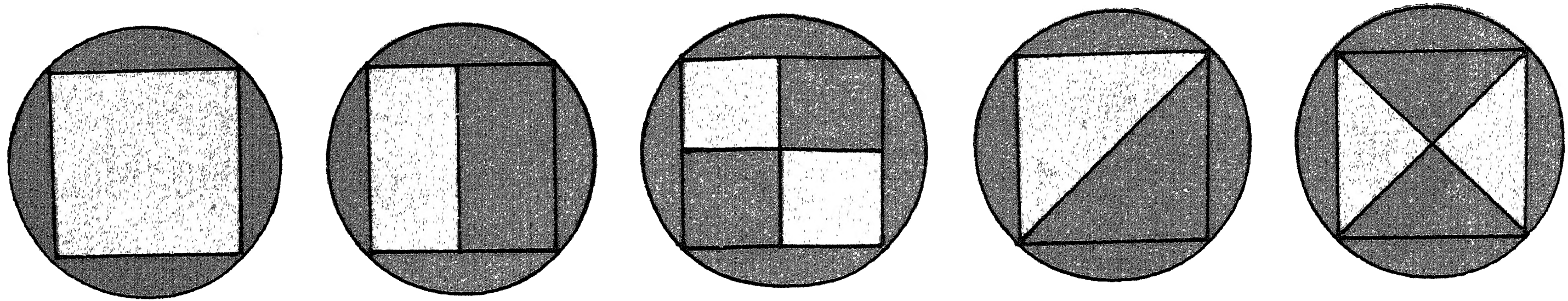

1. గోళపు ఆకారం, 2 అర్ధగోళపు ఆకారం,
- 3 ఘనచతురపు ఆకారం, 4 స్థంభపు ఆకారం,
- 5 షట్కోణపు ఆకారం, 6 శంఖపు ఆకారం,
- 7 సూచ్యగ్రస్త ఆకారం,

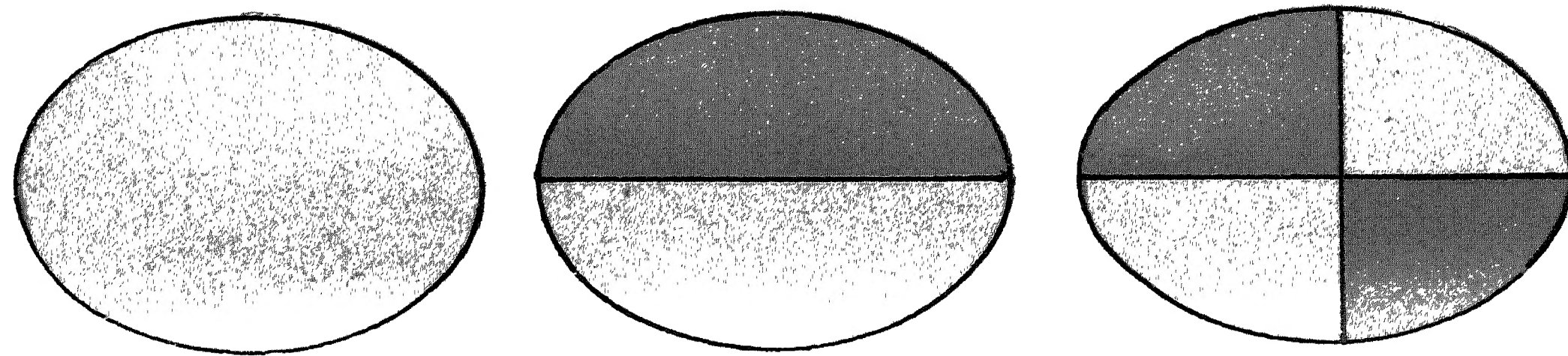

ఒక ఆకారం నుండి మరో ఆకారం పుట్టడం, అదొకప్రత్యేక ఆకారంగా విడివడడం, నూతన రూపానికి కారణం కావడం
-ఇక్కడురిశీలించండి.

చక్రం, అర్థచక్రం, చతురస్రం, దీర్ఘచతురస్రం, త్రిభుజం, దీర్ఘత్రిభుజం, అండాకారం, ఇలా ఎన్నెన్నో.....

గుండ్రని ఆకారానికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉందని అనుకోడానికి మరో సాక్ష్యం చక్రం. సూర్య చంద్రులకి భూమి దగ్గరగా ఉంది. కనుక, గుండ్రంగా ఉన్నట్లు గమనించాం. దూరంగా ఉంటే మెరిసే చుక్కలనుకునేవాళ్ళం.

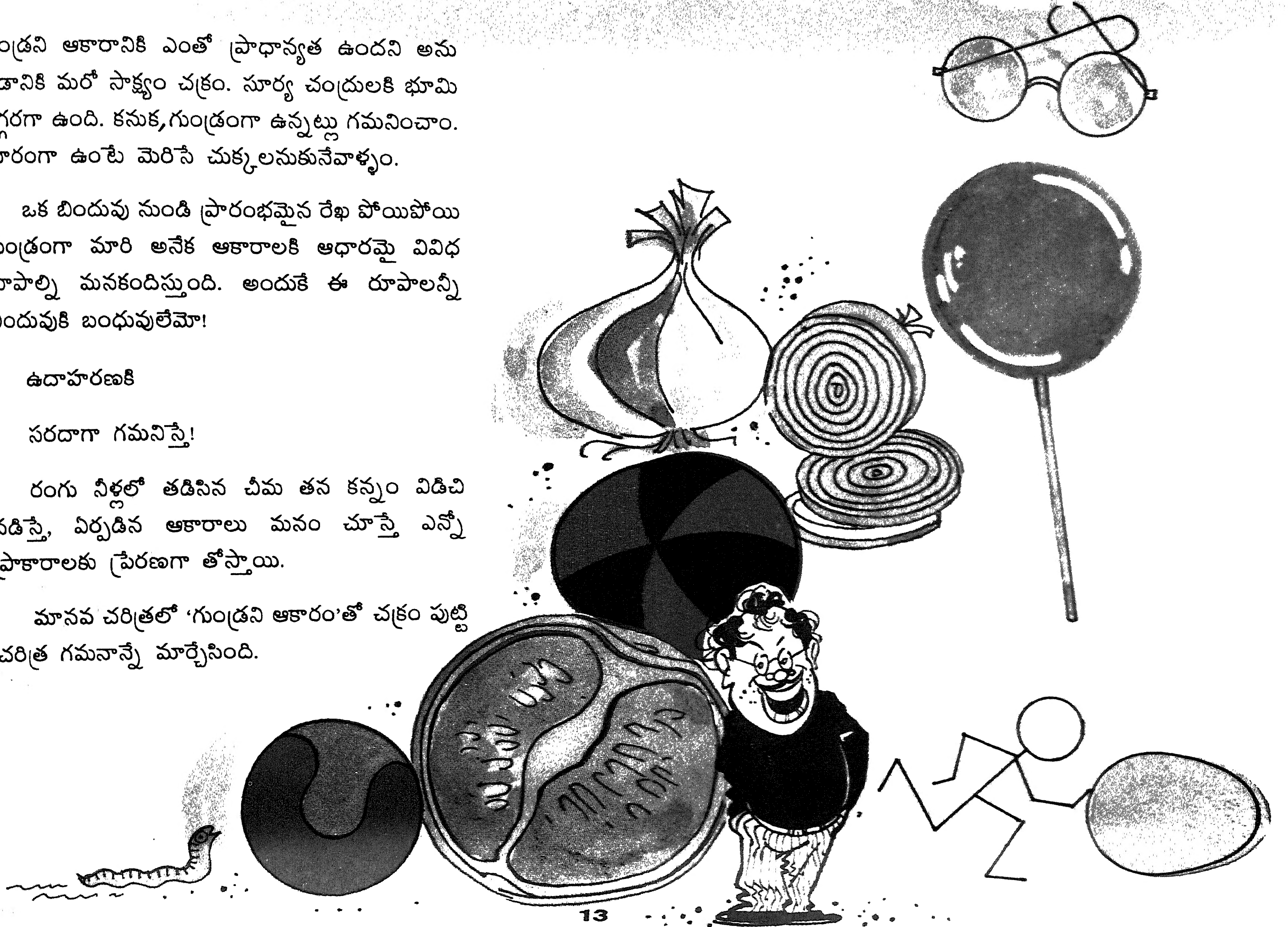
ఒక బిందువు నుండి ప్రారంభమైన రేఖ పోయిపోయి గుండ్రంగా మారి అనేక ఆకారాలకి ఆధారమై వివిధ రూపాల్ని మనకందిస్తుంది. అందుకే ఈ రూపాలన్నీ బిందువుకి బంధువులేమో!

ఉదాహరణకి

సరదాగా గమనిస్తే!

రంగు నీళ్లలో తడిసిన చీమ తన కన్నం విడిచి నడిస్తే, ఏర్పడిన ఆకారాలు మనం చూస్తే ఎన్నో ప్రాకారాలకు ప్రేరణగా తోస్తాయి.

మానవ చరిత్రలో 'గుండ్రని ఆకారం'తో చక్రం పుట్టి చరిత్ర గమనాన్నే మార్చేసింది.

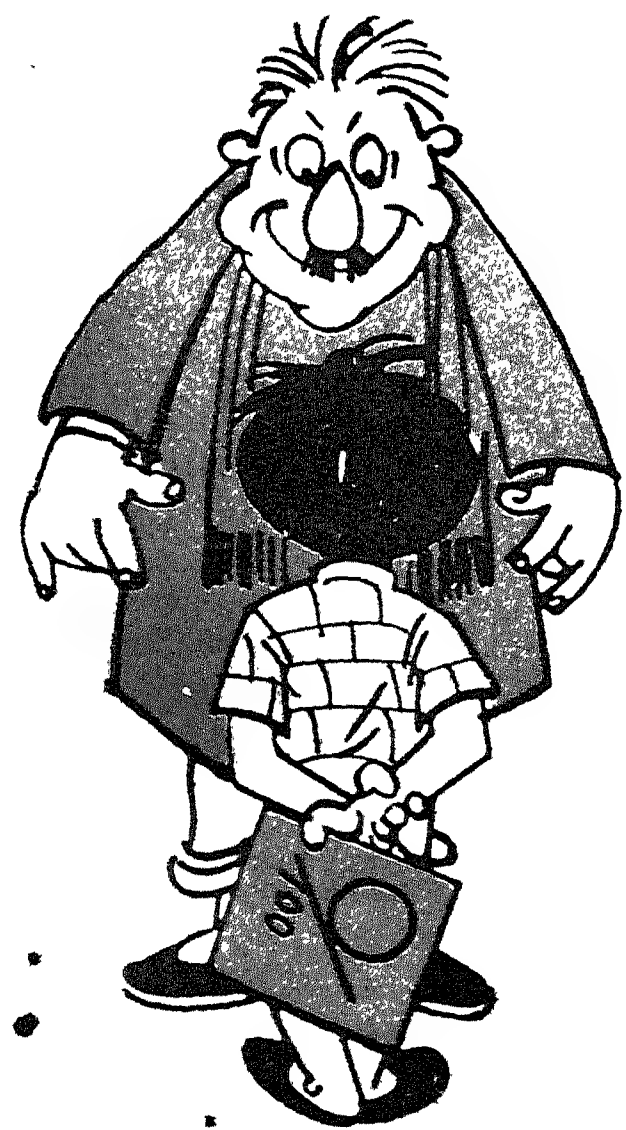

గుండ్రం! గుండ్రం
గిరిగిర తిరి
చక్కని గు

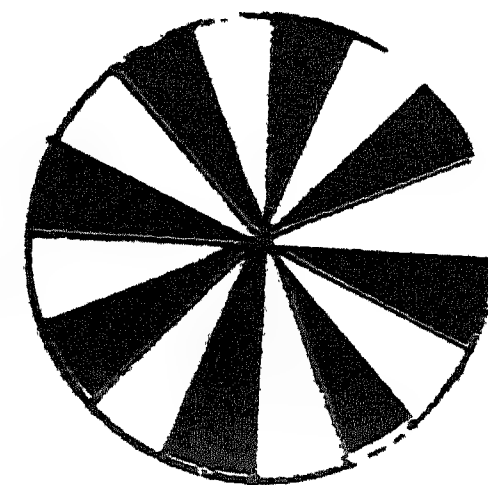
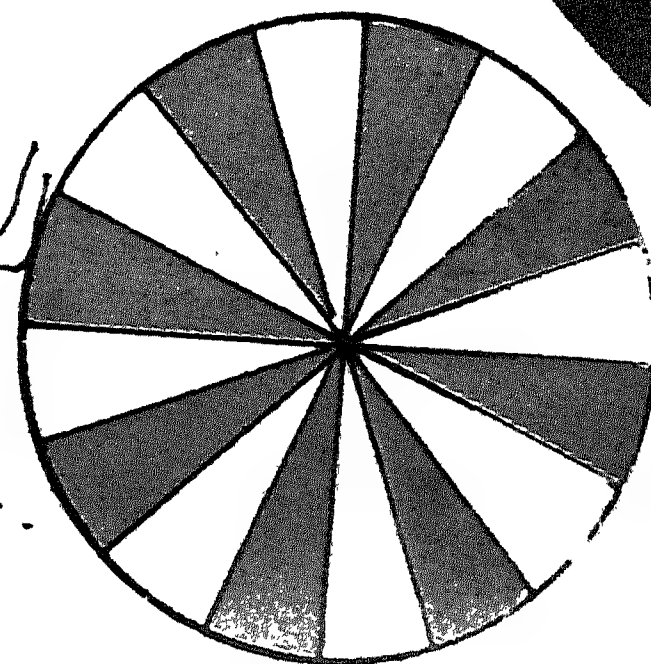
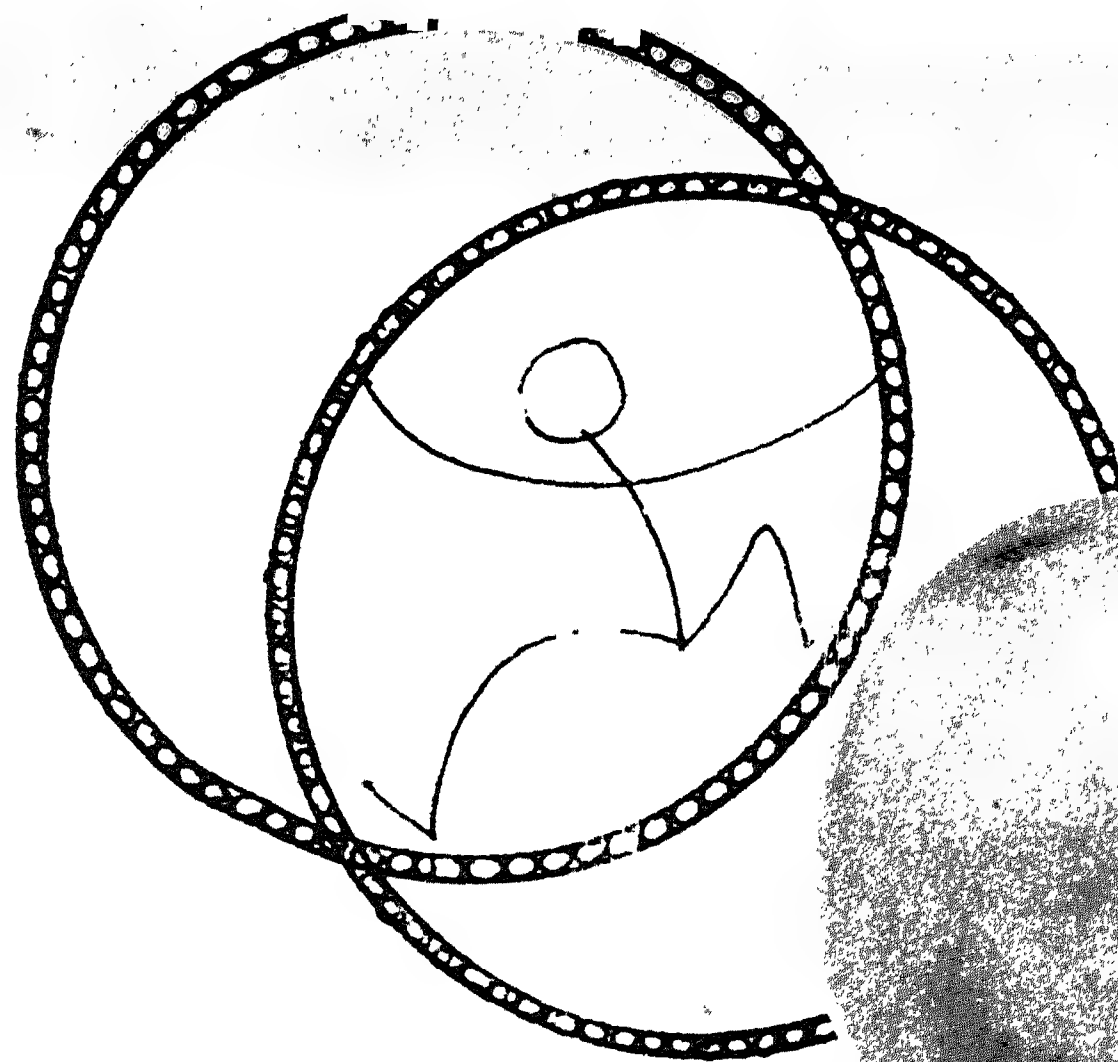
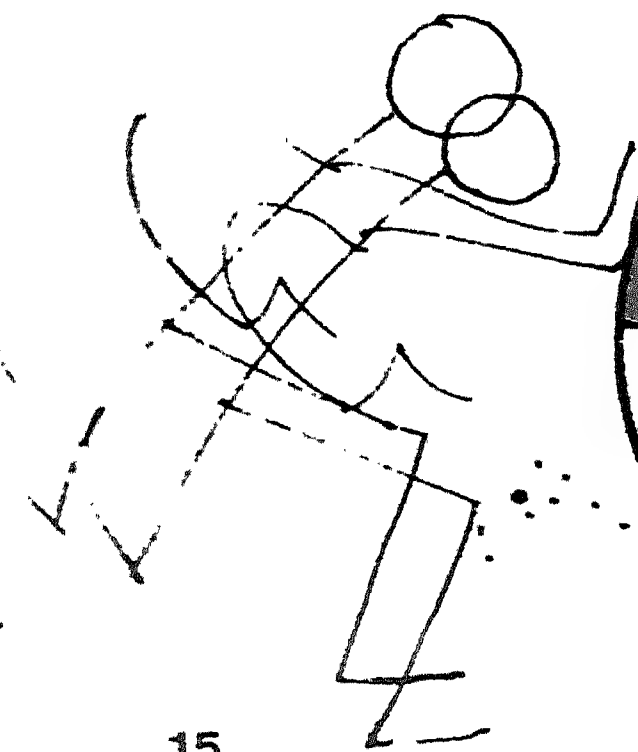
సూర్యుడు
చంద్రుడు
రాత్రీ పగలు
గుండ్రం! గుండ్రం!

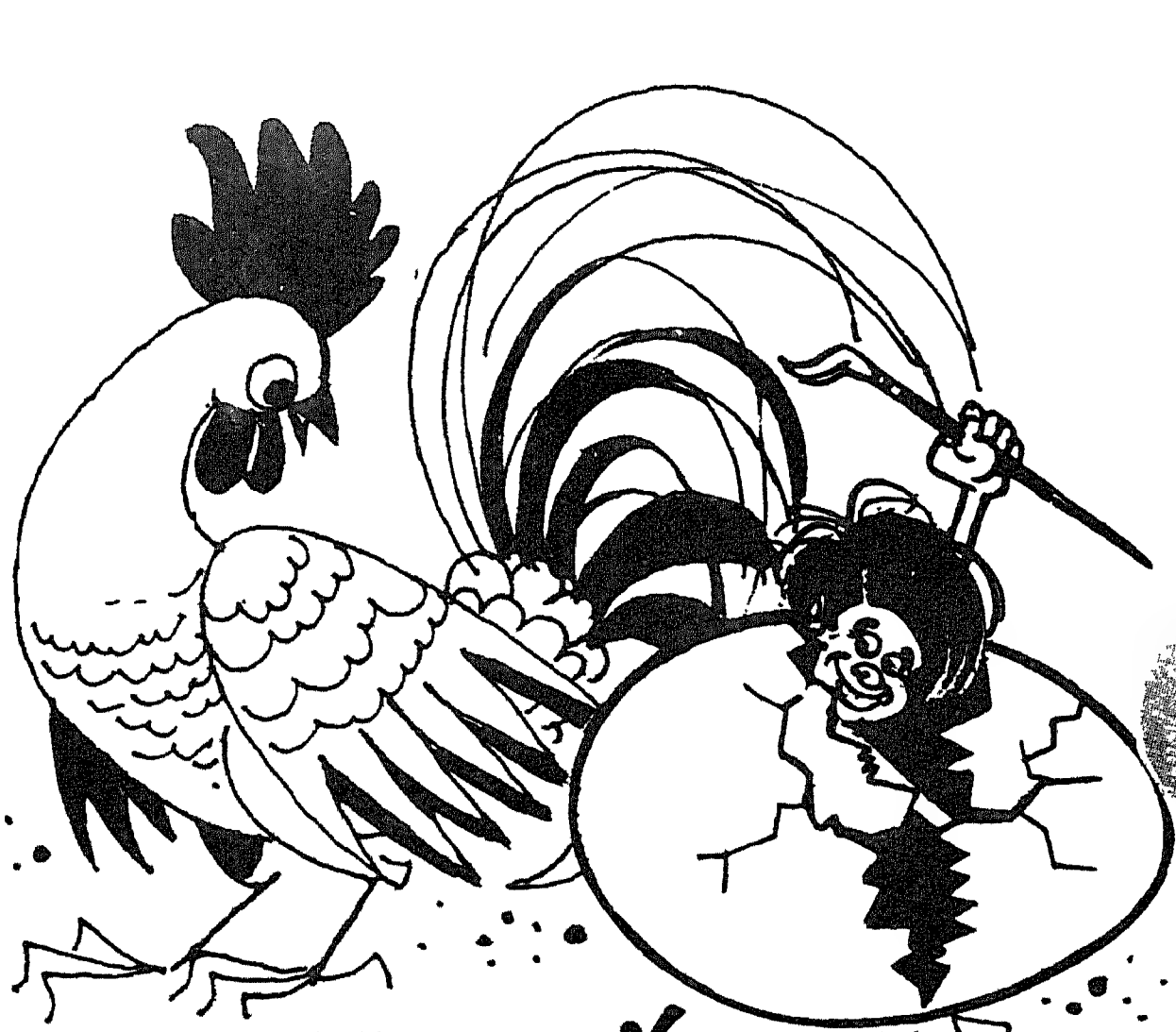
నయనం గుండ్రం
ముఖమూ గుండ్రం
నడిచే వాహన
చక్రం! గుండ్రం

ఆపిలు గుండ్రం
గాజులు గుండ్రం!
చదవక పోతే
మార్కులు గుండ్రం!

భూమి గుండ్రం
బూరెలు గుండ్రం
ఎక్కువ తింటే
పొట్ట! గుండ్రం

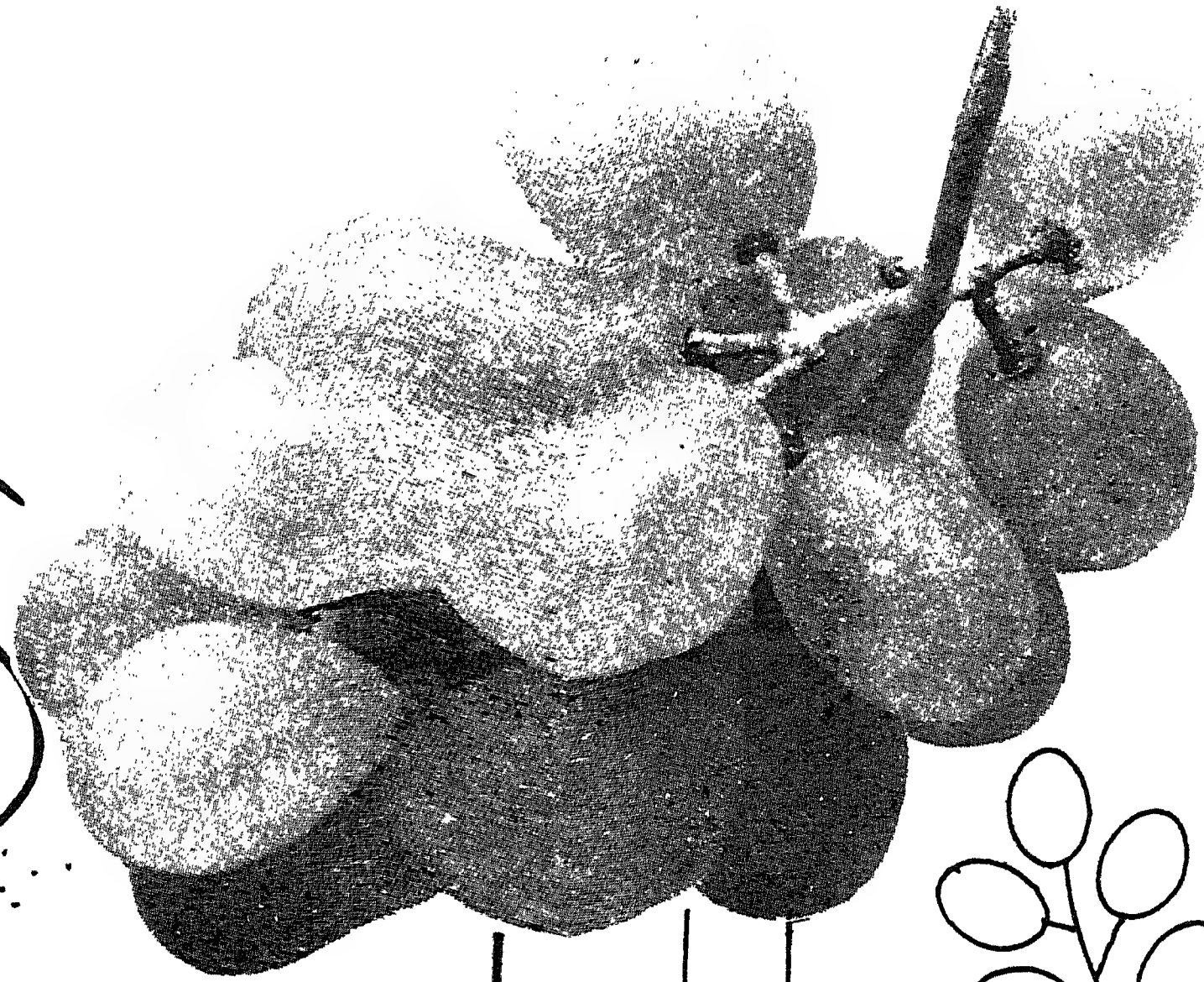

అండాకారం అందానికి ప్రతిరూపం

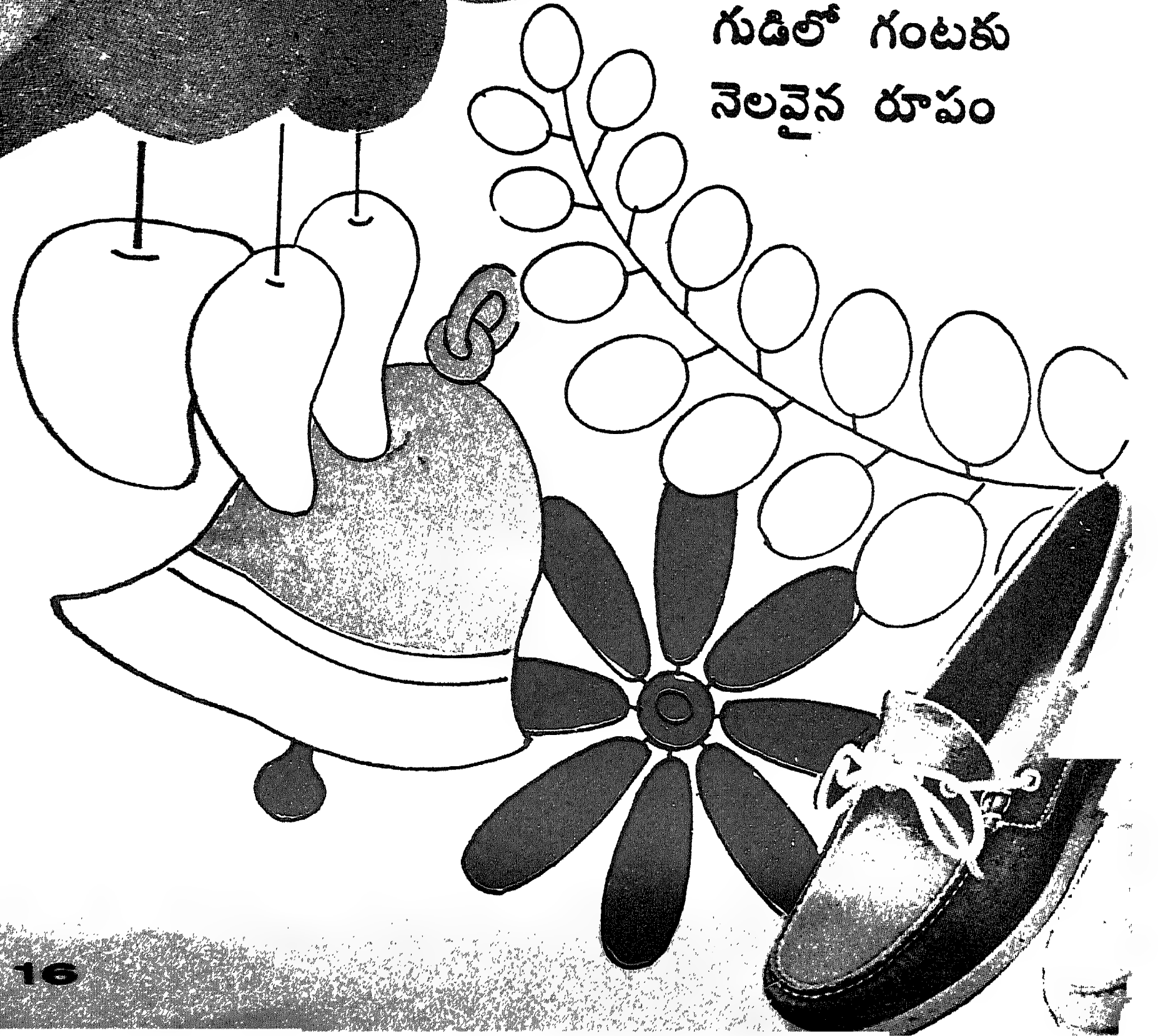
గుండ్రని ఆకారం వంగినపుడు వచ్చేదే 'అండాకారం'
దేవుడి సృష్టిలోను, మానవుడి సృష్టిలోనూ సమానవిలు
వలు సంతరించుకున్న అందమైన ఆకారం **అండాకారం**

మనం నిత్యం చూసే ప్రకృతిలోనూ- అనేక వస్తువుల్లోనూ
అందాల్ని నింపుకుని ఆకర్షిస్తూ కనుపించే చక్కని రూపం!
ప్రాణికోటి ఏదైనప్పటికీ జీవంపోసుకుని తనదైన
ఆకారం పొందేవరకూ భద్రంగా ఉంచే దేవుడు చేసిన
ఇల్లు-అండాకారం!

అండాకారం
అండాకారం
గుండ్రనిచక్రం
వంగినరూపం

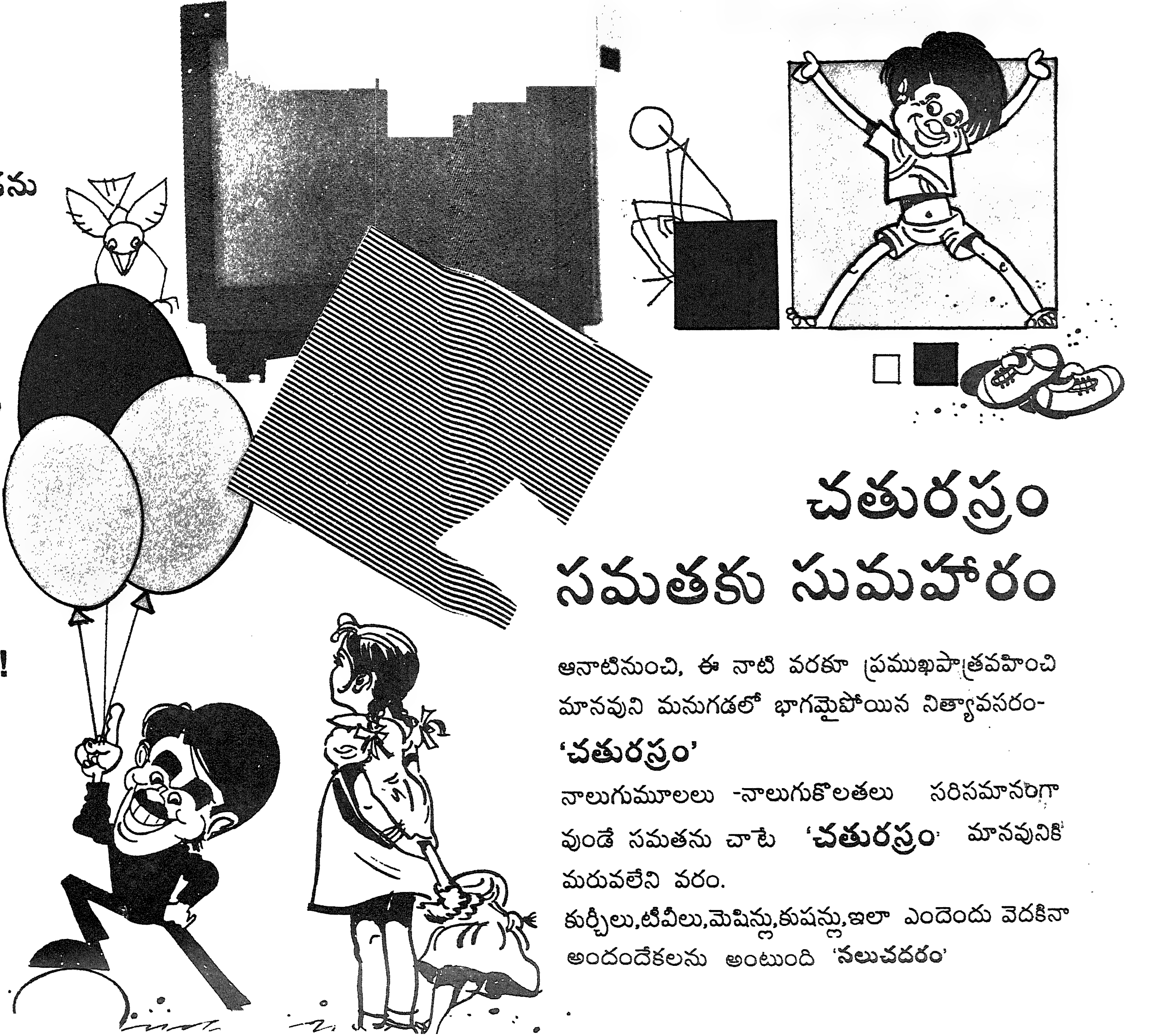
గుట్టుగ పెరిగే
పిట్టకు, పిందెకు
గుడిలో గంటకు
నెలవైన రూపం

భక్తితో కొలిచే
లింగాకారం!
గుండెను, బండను
పోలినరూపం!

ఆకులు, పళ్ళు
పూలరేకులకు
అందం నింపిన
అండాకారం

నింగిని ఎగిరే
గాలిబుడగలో!
విశ్వం నిండిన
చక్కని రూపం!

చతురస్రం సమతకు సుమహారం

ఆనాటినుంచి, ఈ నాటి వరకూ ప్రముఖపాత్రవహించి
మానవుని మనుగడలో భాగమైపోయిన నిత్యావసరం-

‘చతురస్రం’

నాలుగుమూలలు -నాలుగుకొలతలు సరిసమానంగా
వుండే సమతను చాటే **‘చతురస్రం’** మానవునికి
మరువలేని వరం.

కుర్చీలు, టీవీలు, మెషిన్లు, కుషన్లు, ఇలా ఎందెందు వెదకినా
అందందేకలను అంటుంది **‘నలుచదరం’**

చట్రం! చట్రం!
నాలుగు మూలల
నలు చదరం!

పొడవు వెడల్పుల
సమానముంటే!
పిలిచే పేరు
చతురస్రం!

నింగికి ఎగసిన
రంగుల కెరటం!
రెపరెపలాడే
గాలిపటం!

సమతను చాటే
సమాన చట్రం!
మానవ జాతికి
పరమాదర్శం!

దీర్ఘచతురస్రం సుదీర్ఘమైన ఉపకరణం

ఏపన్నికైనా! ఏ పరికరాన్నికైనా అవసరమై, ఎంతసాచితే
అంతగాసాగే సుదీర్ఘఅస్త్రం! 'దీర్ఘచతురస్రం'

హెచ్చుతగ్గులకు బంధంవేసి అందంతెచ్చిన
'దీర్ఘచతురస్రం' చిత్రకారులకు ఆరోప్రాణం!

ఇల్లు, రైలు, టేబిలు, మంచం, బెంచీ, సంచీ, ఇలా ఎన్నో
రూపాలతో ఎక్కువ తక్కువ కొలతలున్నా, మక్కువ
పెంచిన సుదీర్ఘ ఉపకరణం- దీర్ఘచతురస్రం

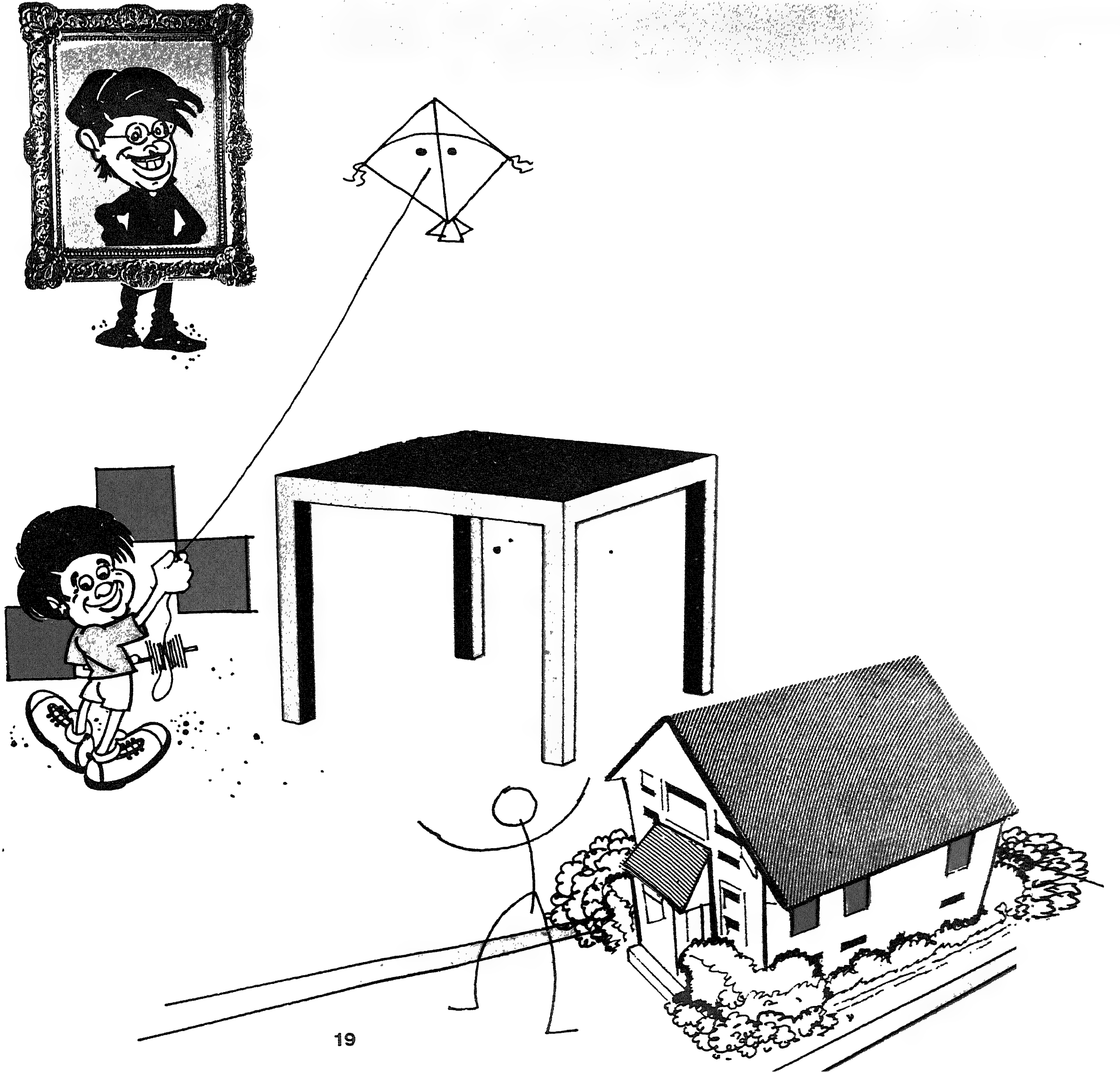
అందుకే పొడవు వెడల్పుల సందిగ్గు

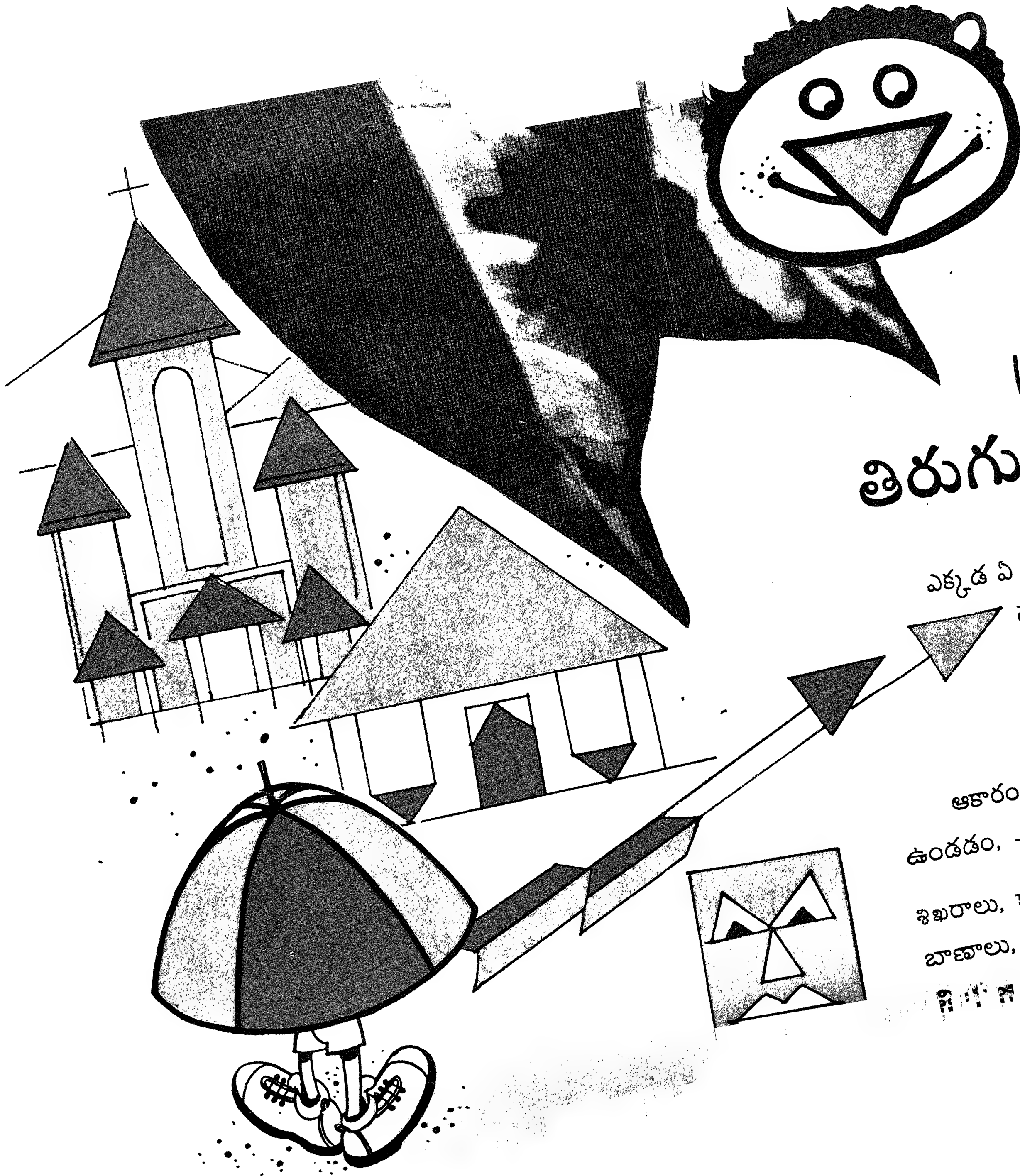
దీర్ఘ!దీర్ఘ!
వేసిన మార్గం
దీర్ఘ చతురస్రం!

పొడవు ఎక్కువ
వెడల్పు తక్కువ
సాగిన చట్రం
దీర్ఘ చతురస్రం

సినిమాతెరగా
సింగారించి
పంచన ఉంచిన
పందిరి మంచం

ఎంత సాచినా
సాగే తత్వం!
విశాలమైనది
దీని హృదయం!

తిరుగులేని ప్రాకారం

ఎక్కడ ఏ ఆకారం తో కలిసిఉన్నా! తన ఉనికిని తెలుపుకునే ఆకారం 'త్రిభుజాకారం' మూలలు మూడే ఉన్నా! ముచ్చట గొలిపే చక్కని ఆకారం 'త్రిభుజాకారం'

ఆకారంలో దీర్ఘం పెరిగినా! మూలలు మూడే కలిగి ఉండడం, -ఈ త్రిభుజానికి ప్రత్యేకం. శిఖరాలు, కాసుల రాసులు, సీమటపాసులు, బాకులు, బాణాలు, నక్షత్రాల్లోనూ కనుపిస్తూ అలరించే ఆకారం!

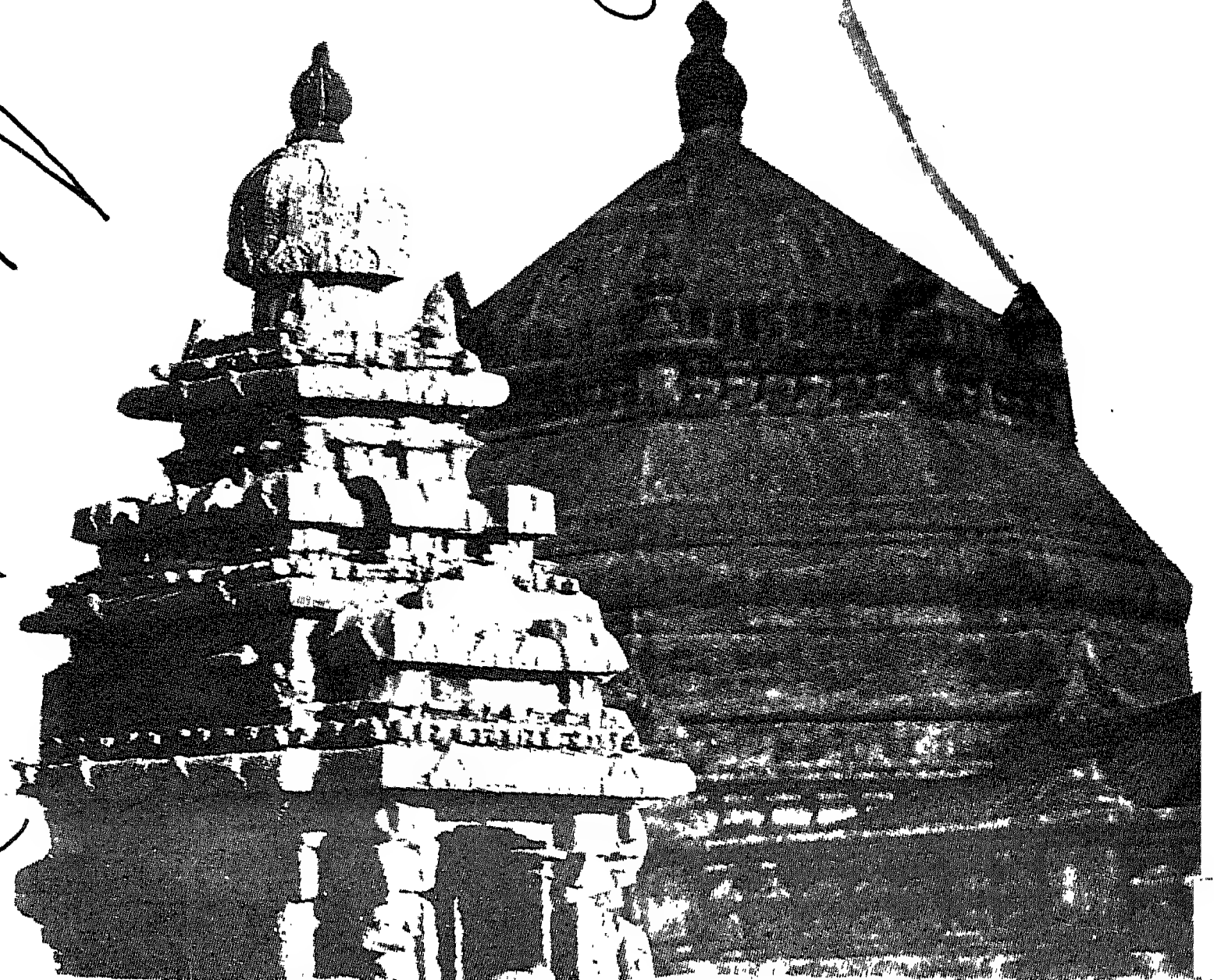
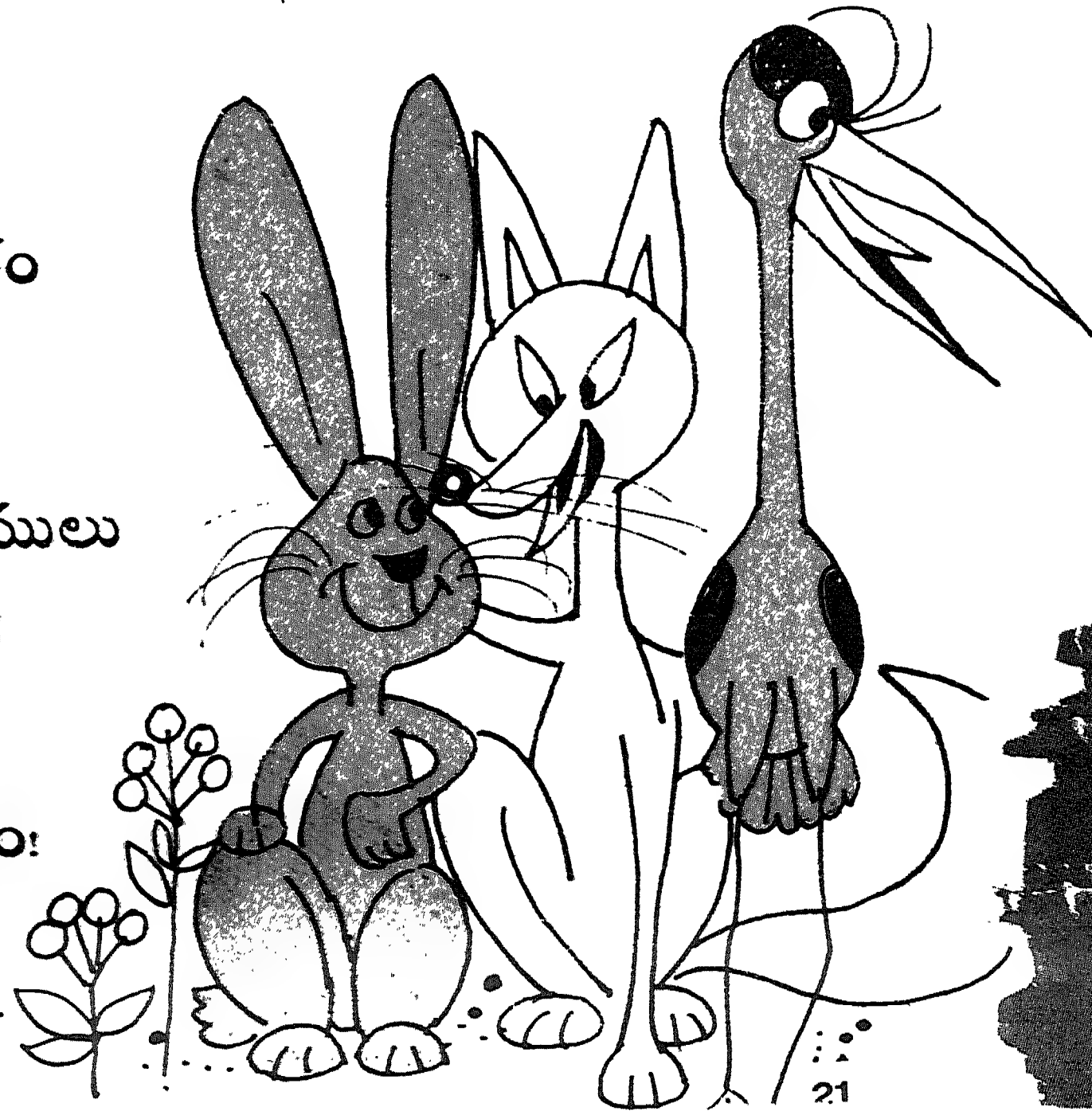
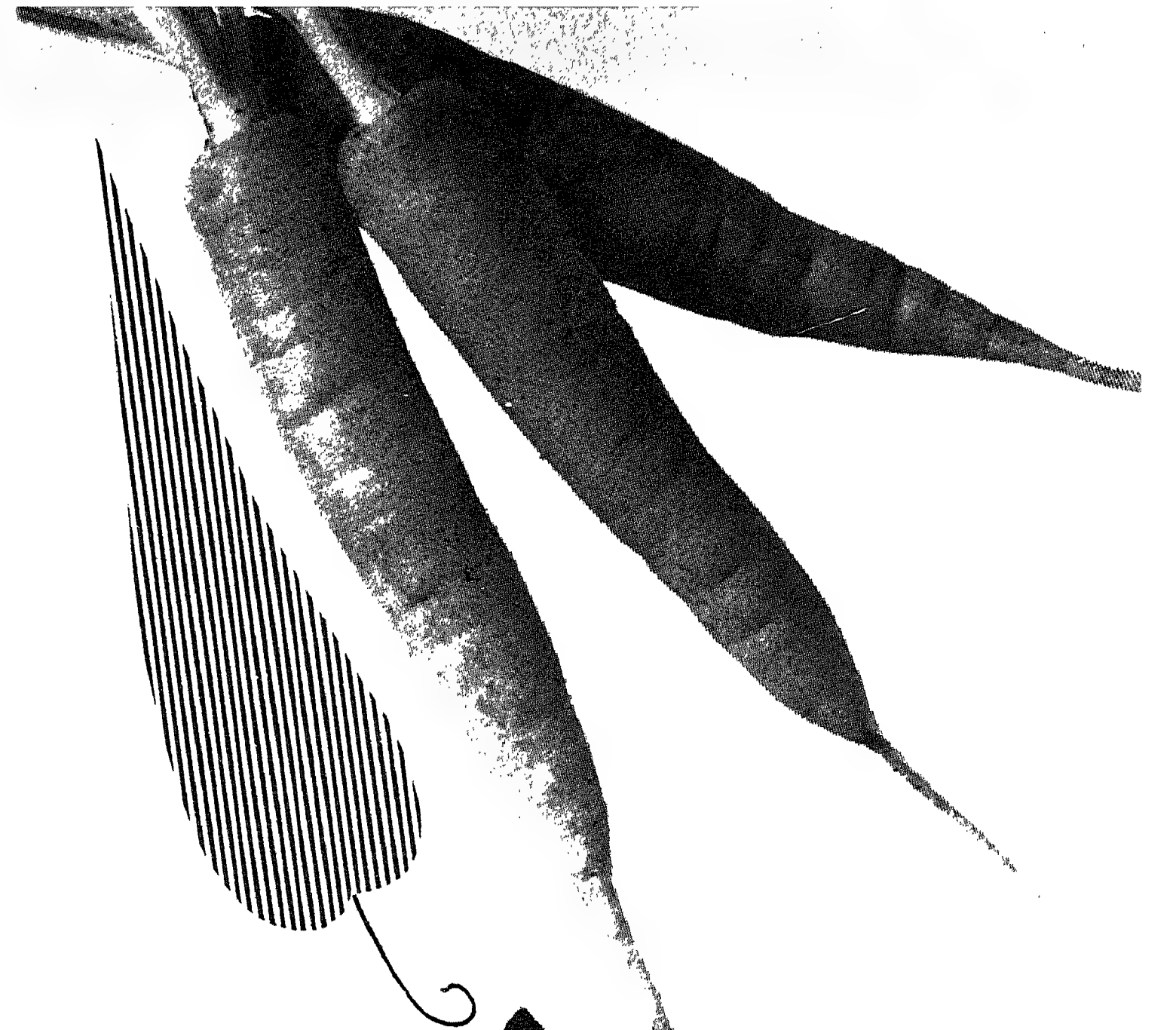
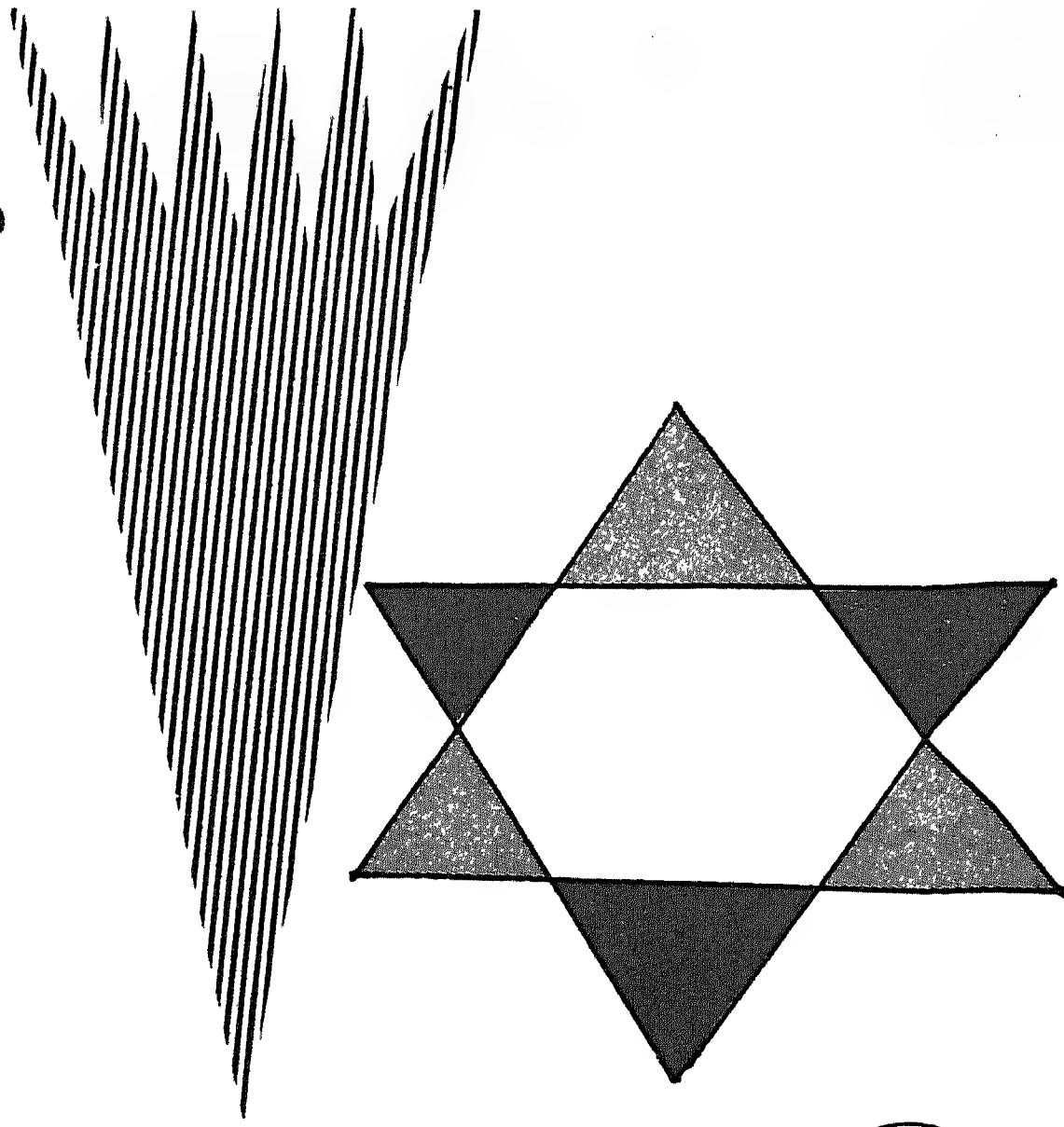
త్రిభుజాకారం

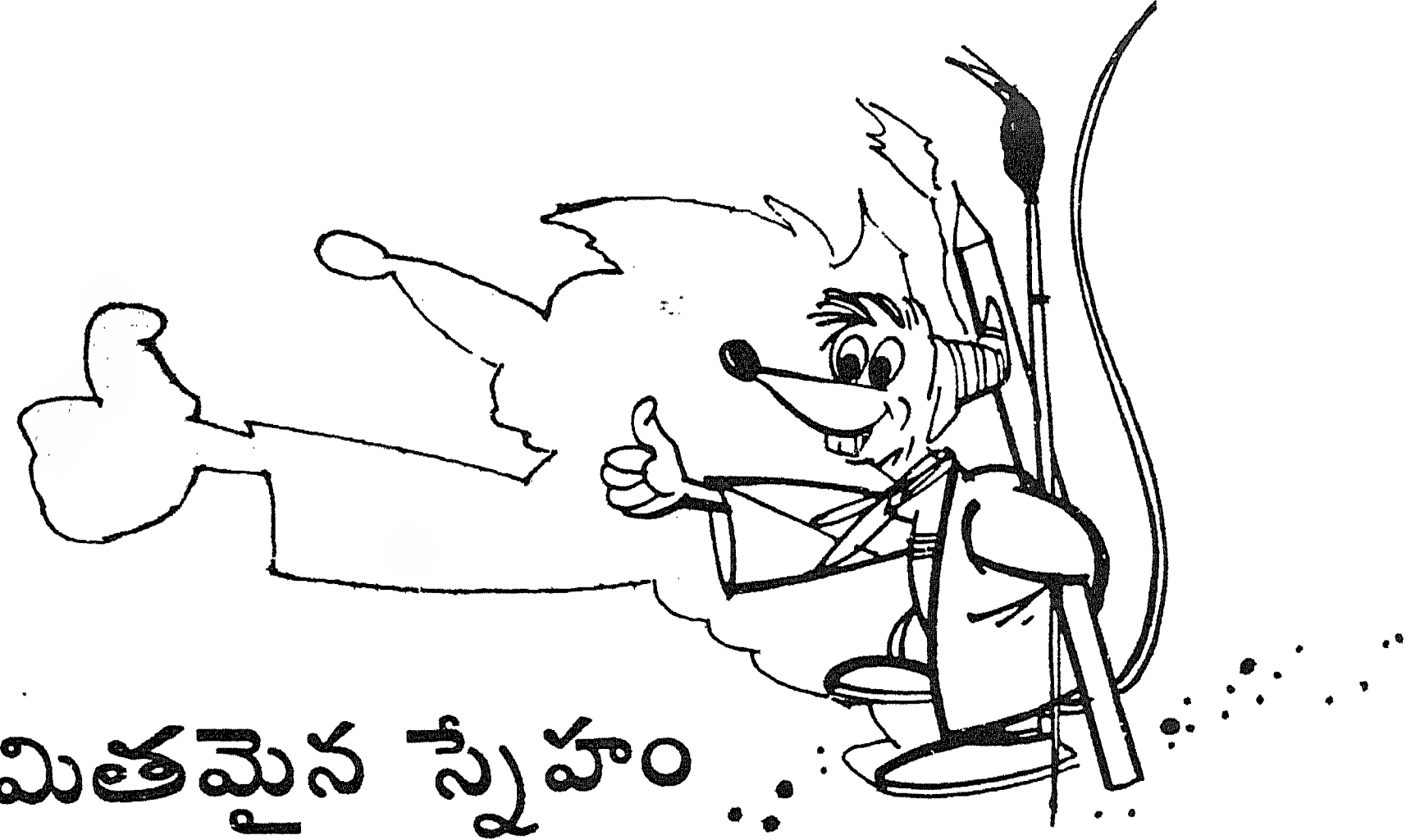
త్రిభుజం! త్రిభుజం
మూడు ముక్కుల
చక్కని రూపం!

ముచ్చట గొలిపే
మూడు మూలల
మేలు కలయికే
త్రిభుజాకారం

చుట్టూ చూస్తే!
చర్చి! మిర్చి
గొడుగు! గోపురం
సాక్షాత్కారం

రెండు త్రిభుజములు
తల క్రిందులైతే
నక్షత్రానికి
అది ప్రతిరూపం!

‘ఆకారాలతో అమితమైన స్నేహం .. అందమైన బొమ్మలకు శ్రీకారం’

వహ్వా! ఇంతవరకూ! ప్రధాన ఆకారాల్ని
అభ్యశించడం ద్వారా, చిత్రకారుడు కావడానికి
సగానికి పైగా అర్హతలు సంపాదించారు.

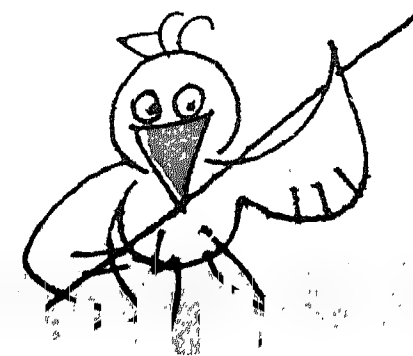
ఇలా...ఆకారాలన్నింటిని పదేపదే అధ్యయనం చేసి
గుర్తించుకుంటే, మీరు ఏదైనా బొమ్మ వెయ్యాలను
కున్నప్పుడు మీకు తెలిసిన ఆకారాలకు ఆ బొమ్మను
అన్వయించి, చిన్నచిన్న మార్పులు చేసి బొమ్మను
పరిపూర్ణంగా వేసేయ్యగలరు.

ఇంకెందుకు! ఆలస్యం! ఉపక్రమించండి!

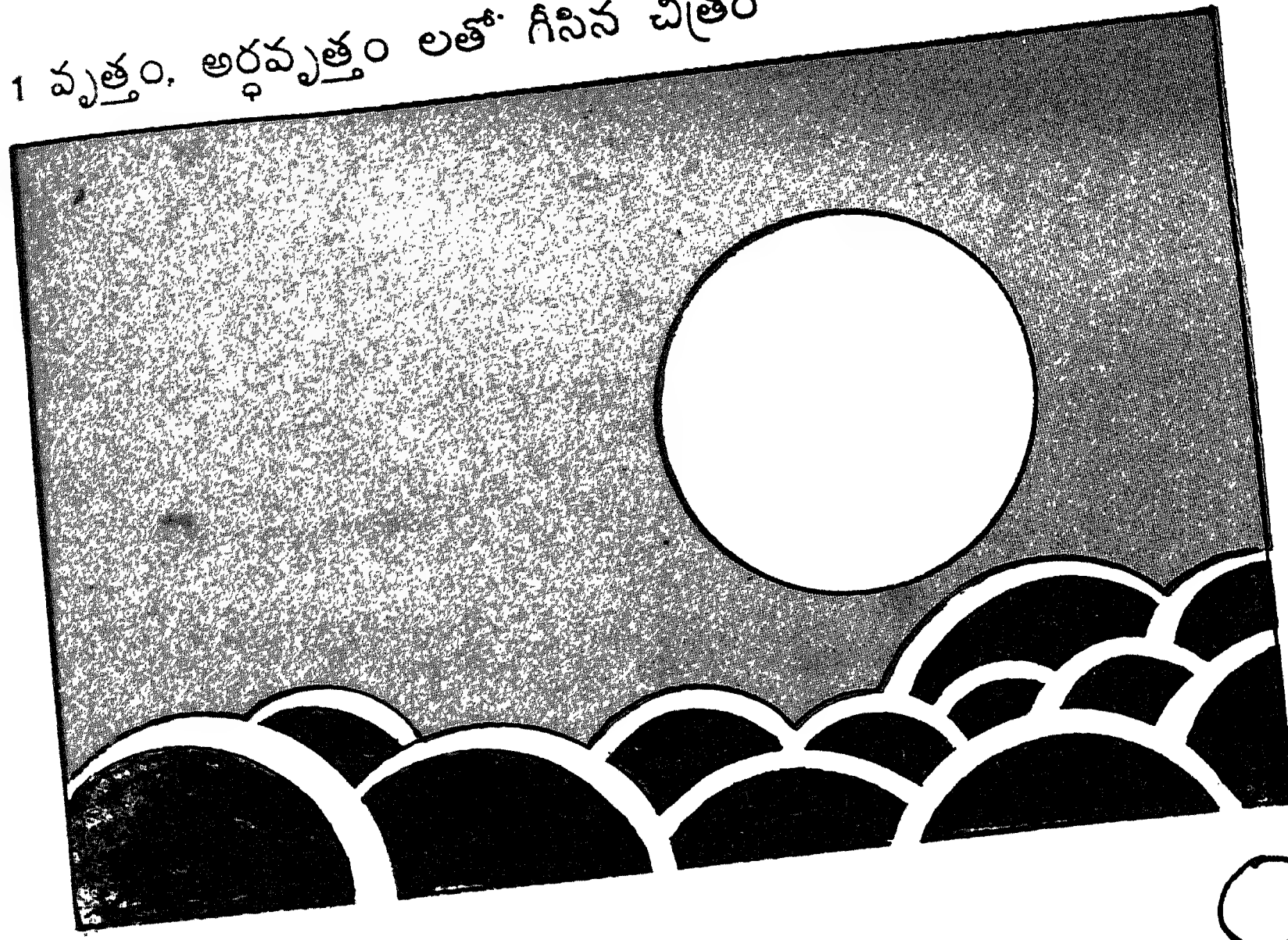
వేసే ముందు ఈ ప్రక్కనున్న బొమ్మల్ని పరిశీలించి
ఏ ఆకారానికి సంబంధించిన బొమ్మలు ఆకారానికి
అనుగుణంగా వేసి చిత్రపటంలో చూపడం జరిగి

అలాగే! అన్ని ఆకారాలు కలగలిపి కూడా చిత్రపటం
చూపడం జరిగింది.

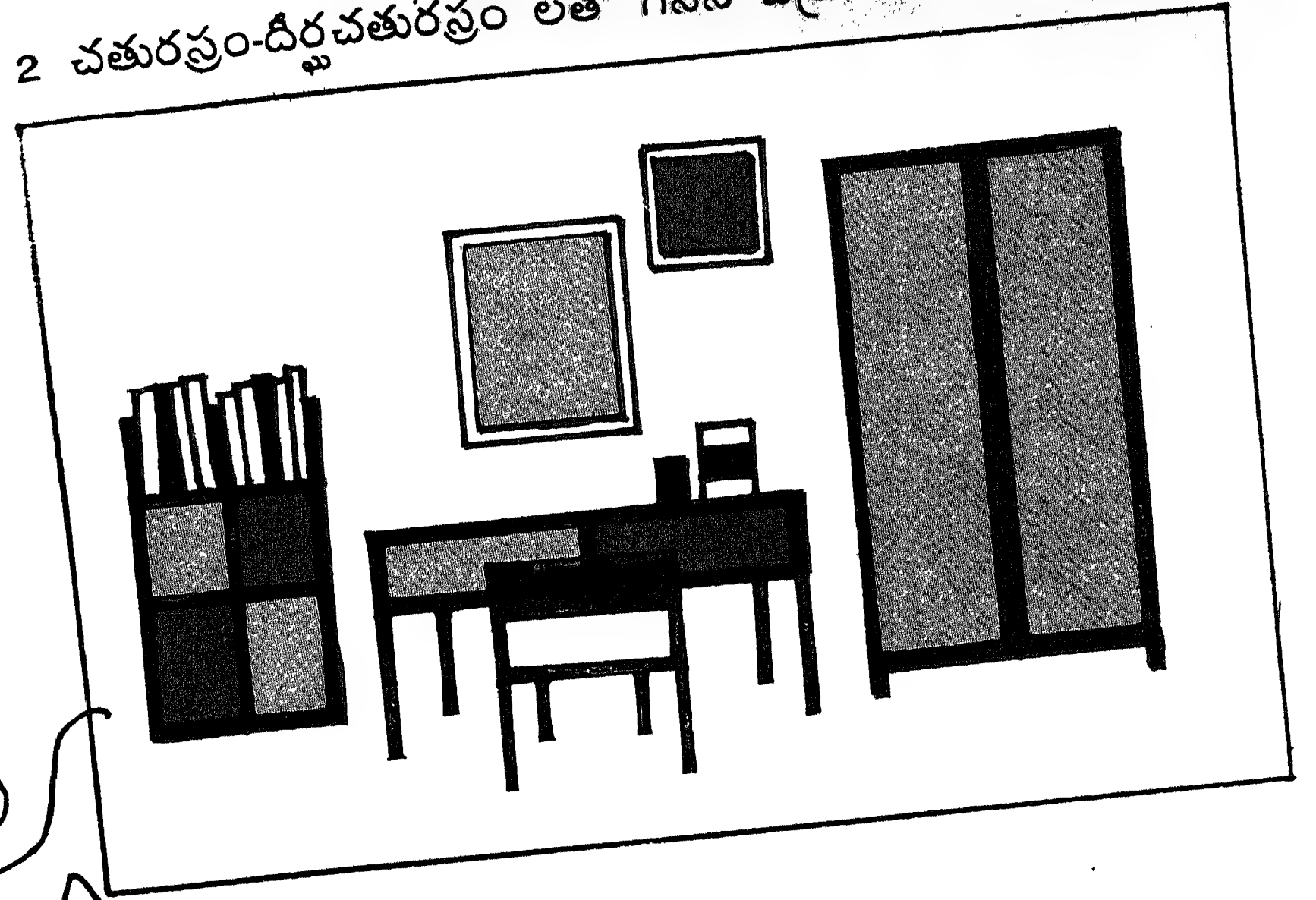
వాటిని ఆధారంగా చేసుకుని మీరు కూడా
ప్రయత్నించండి! ఓ.కె.

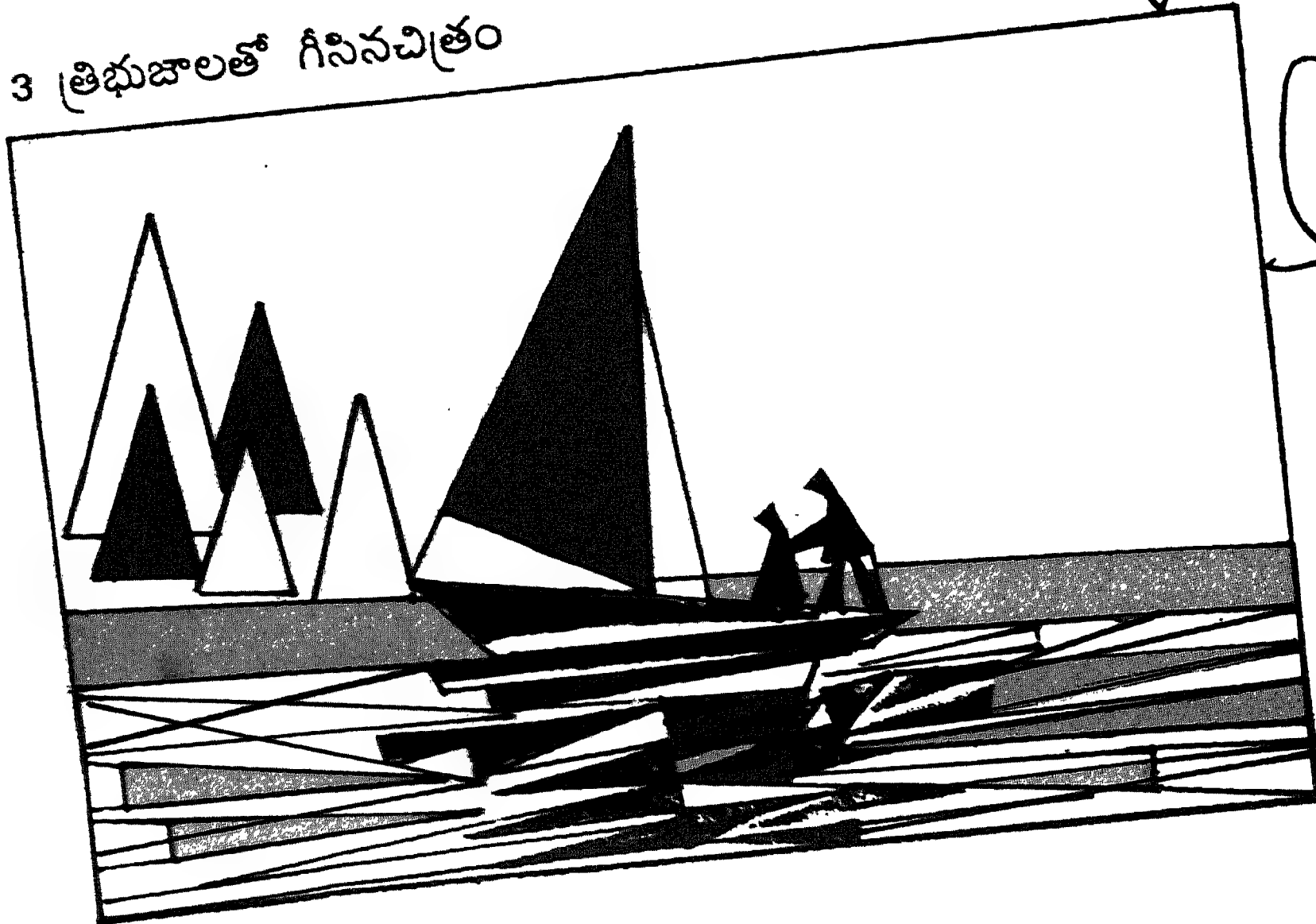
1 వృత్తం, అర్ధవృత్తం లతో గీసిన చిత్రం

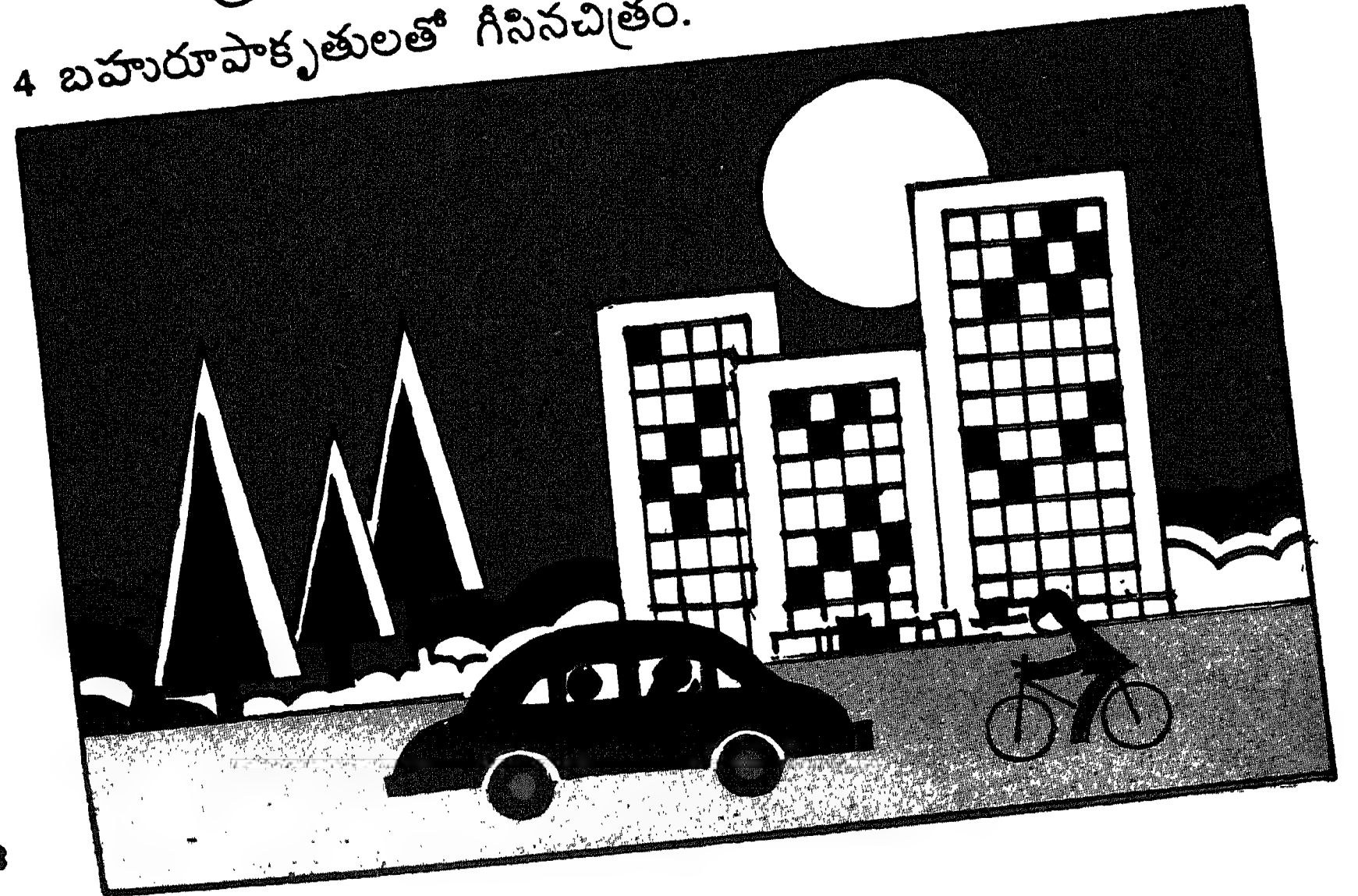
2 చతురస్రం-ద్విర్రచతురస్రం లతో గీసిన చిత్రం

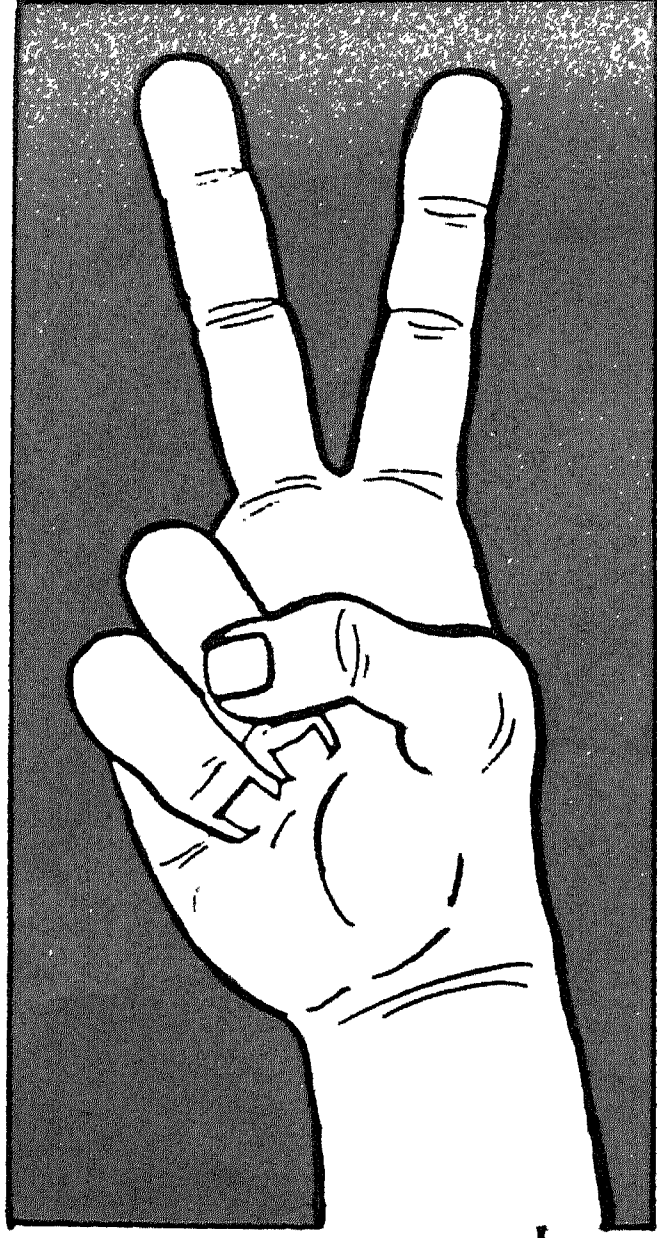

3 త్రిభుజాలతో గీసినచిత్రం

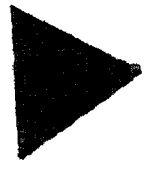

4 బహురూపాకృతులతో గీసినచిత్రం.

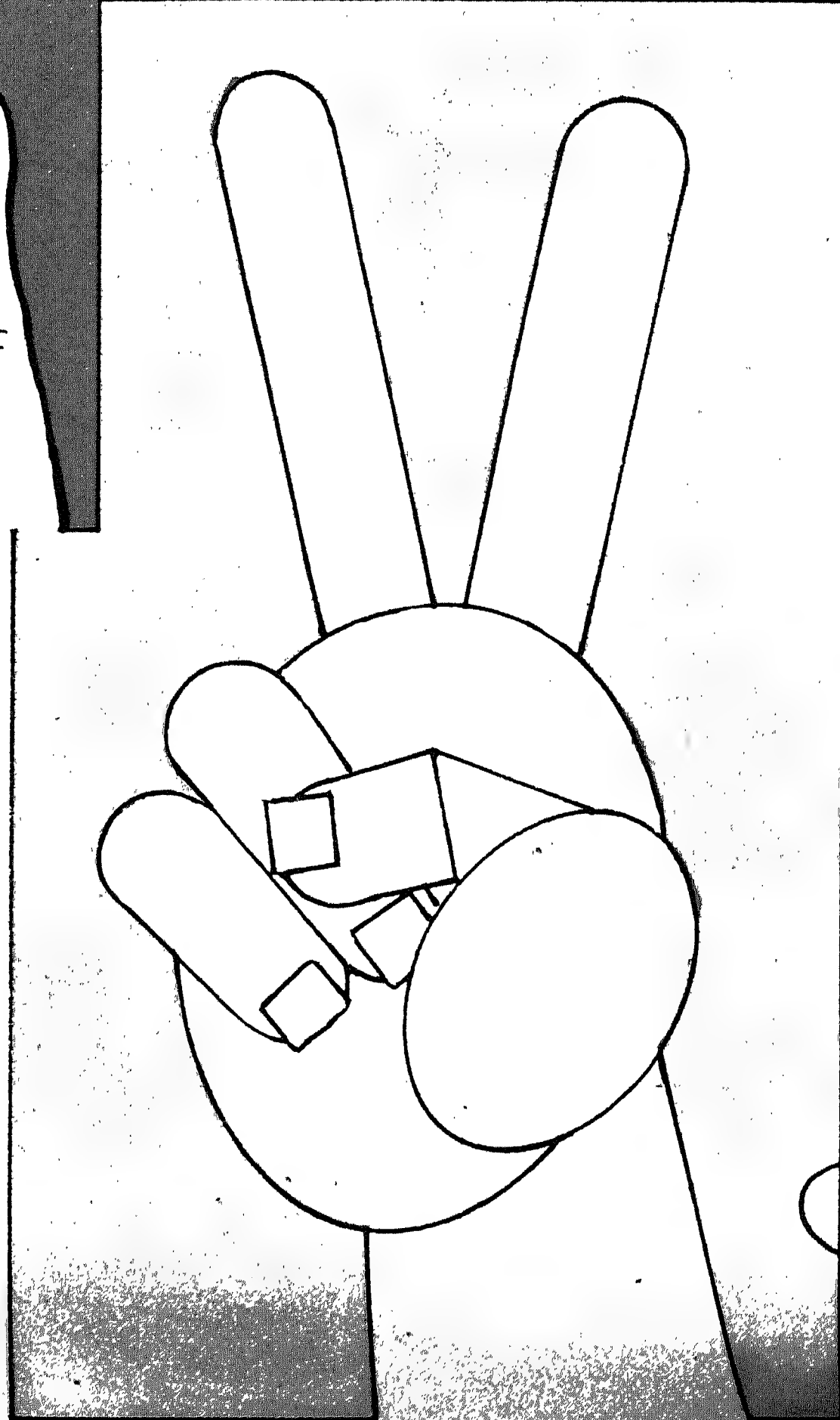

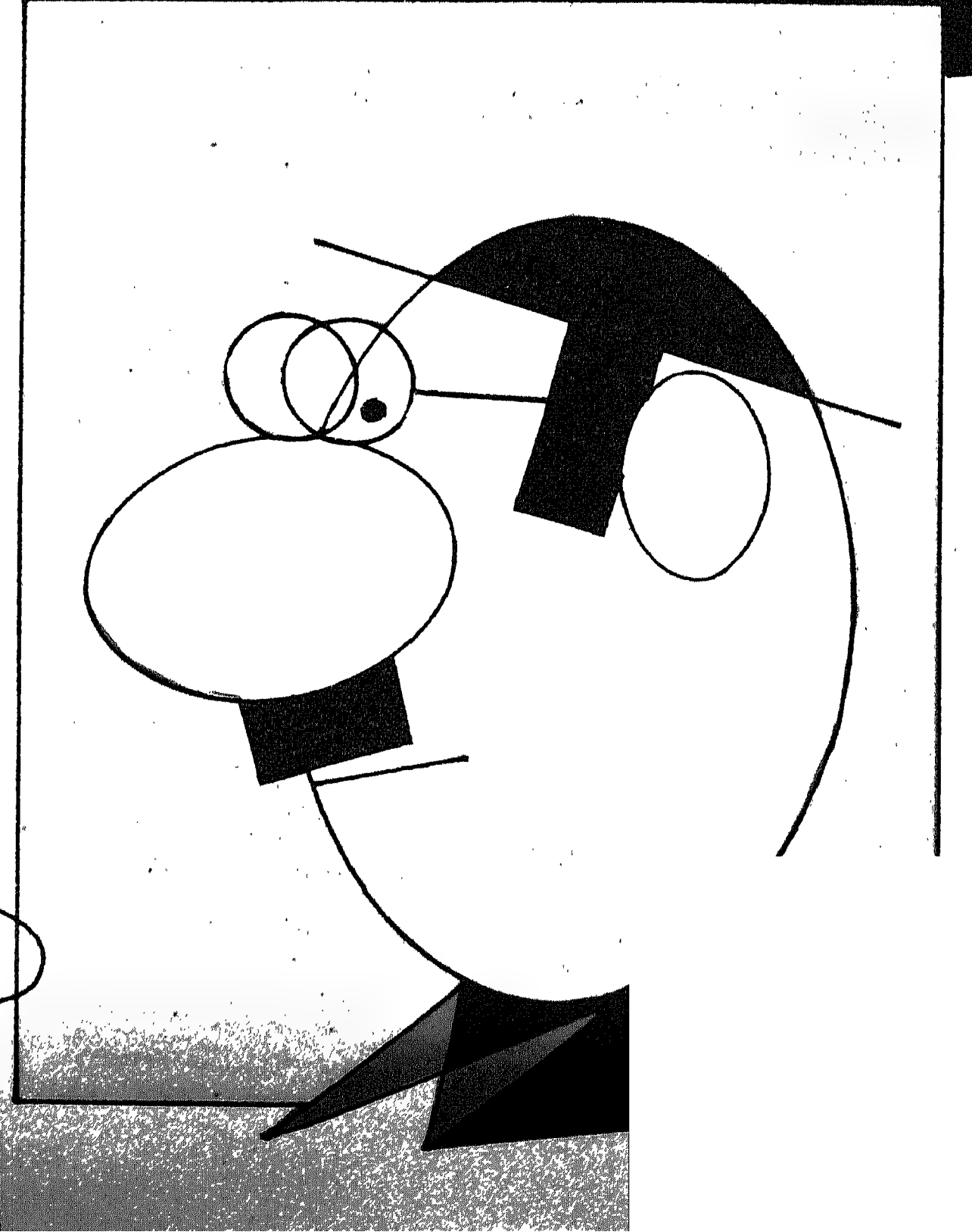
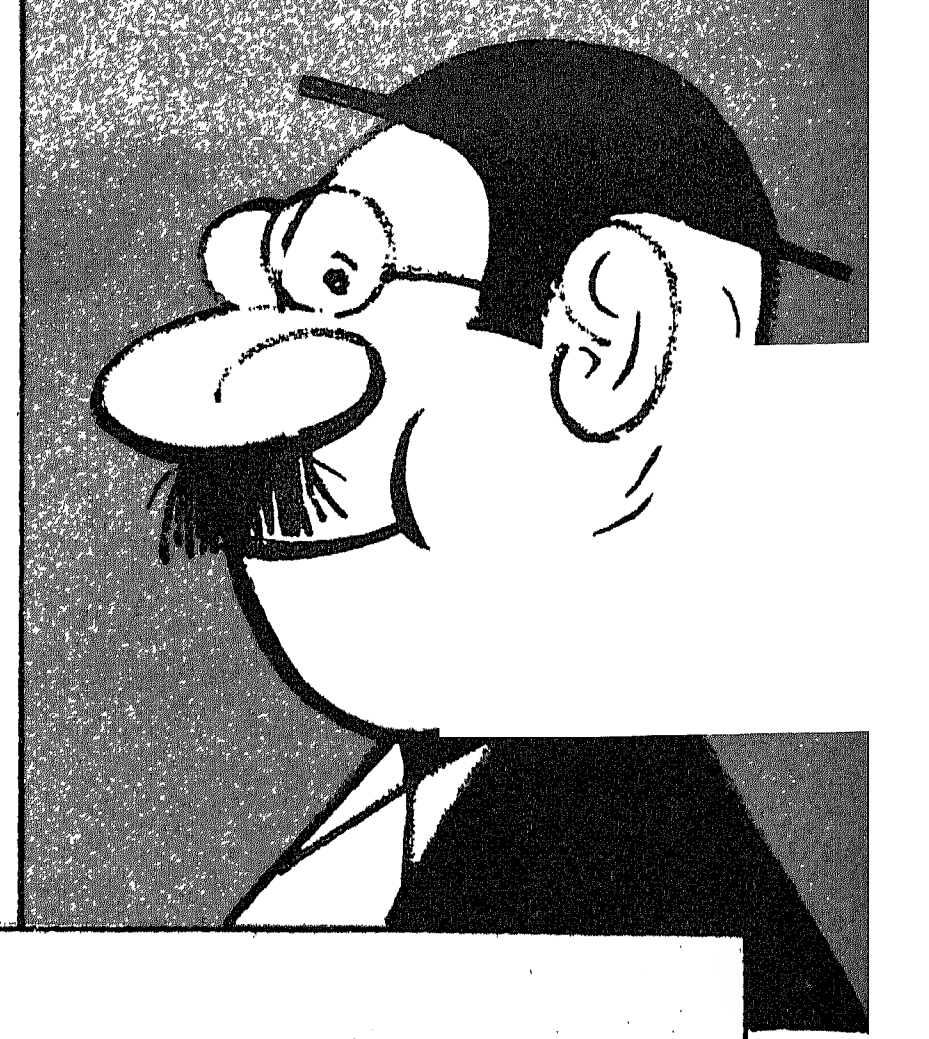
1. వ పటము.
చిన్న చిన్న మార్పులతో,
అండాకారం, దీర్ఘచతు
రస్రాలు కలిసి
ఏర్పడిన చిత్రము.

ఇక్కడ పటల్లో చూపిన బొమ్మలకు,
ఎలాంటి ఎలాంటి ఆకారాలు
అన్వయించాలో ఇవ్వడం జరిగింది. జాగ్రత్తగా
పరిశీలించండి,

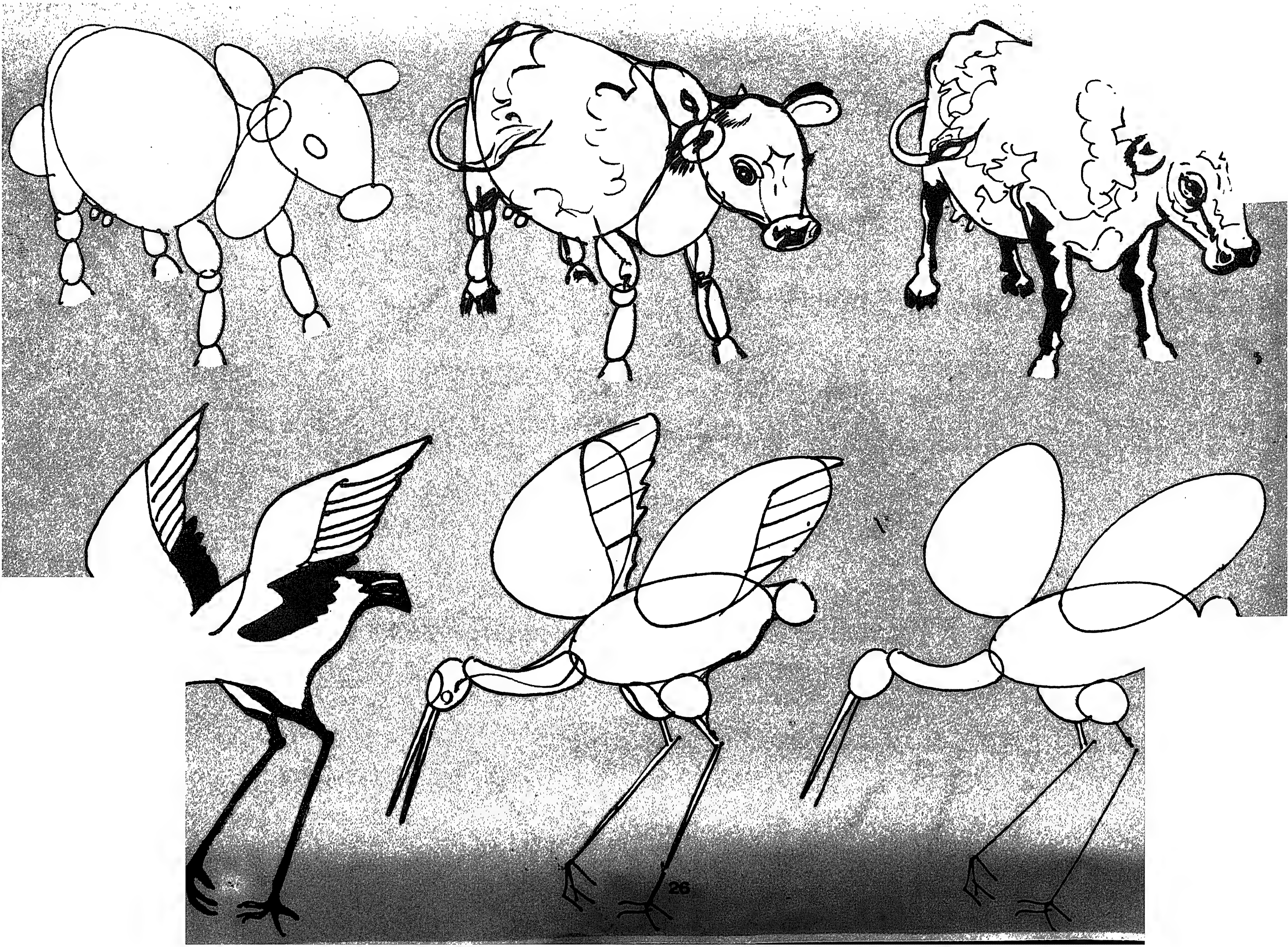
2. వ పటము.
వృత్తాకారము, అండా
కారము, అర్ధవృత్తము
దీర్ఘచతురస్రము, త్రిభు
జాలతో ఏర్పడిన చిత్రము.

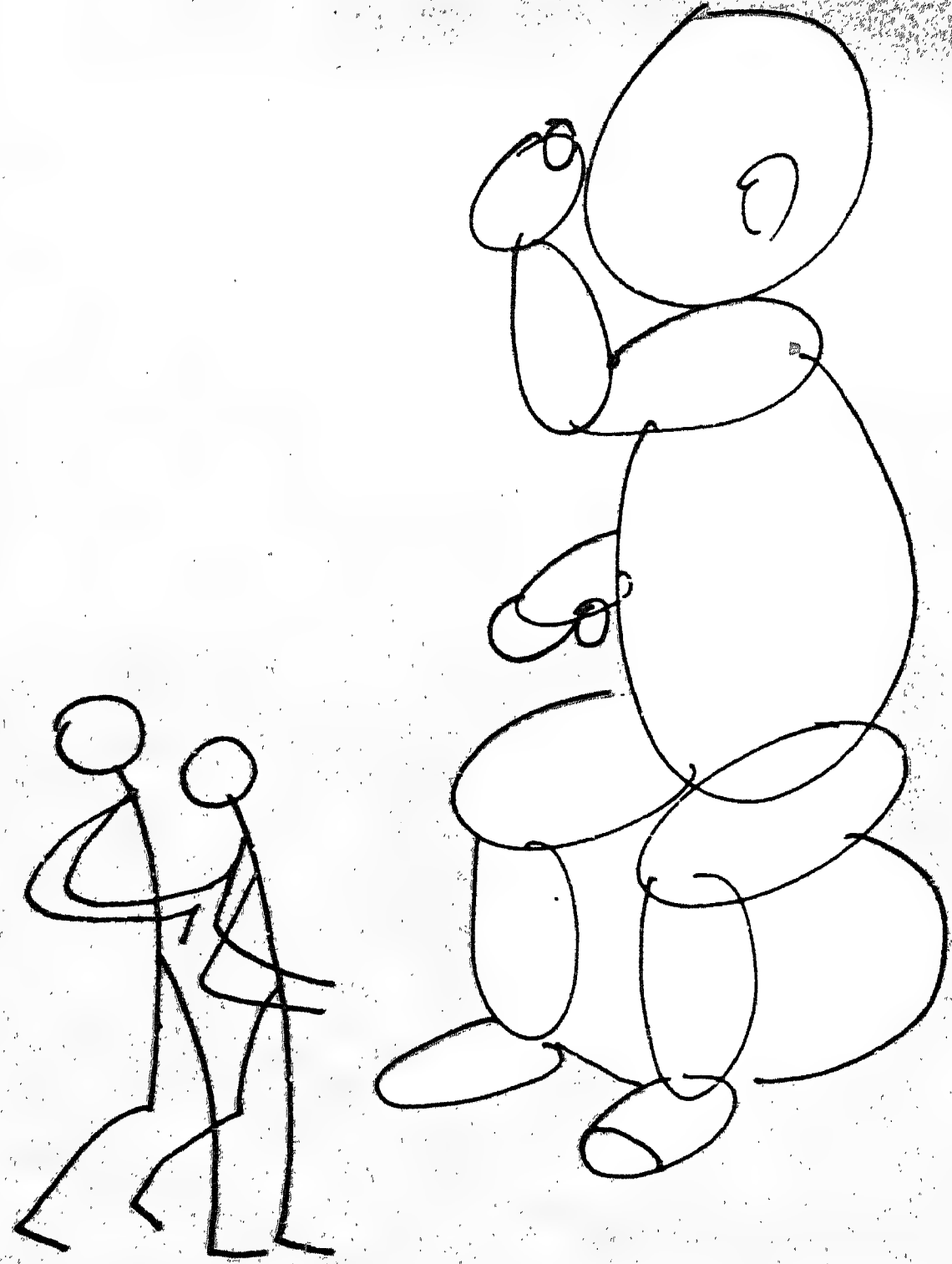

బహు రూపాకృతులు భలే!భలే! కనువిందులు

ప్రపంచంలో ప్రతివస్తువు
 ఏదో ఒక రూపాన్ని కలిగి వుండడం నిజం!
 మనకు తెలిసి ప్రధానాకారాలకు తప్పనిసరిగా
 పోలివుండడం కూడా మరీమరీ నిజం
 యీ పేజీలో ఉన్న బొమ్మల్ని మీకు తెలిసిన
 ఆకారాలకి అన్వయించండి, లేదా, ఆకారాలకు
 బొమ్మల్ని అన్వయించి బొమ్మల్నివెయ్యండి!
 మీలోని చిత్ర కారుడికి వెంటనే పరీక్ష పెట్టండి!

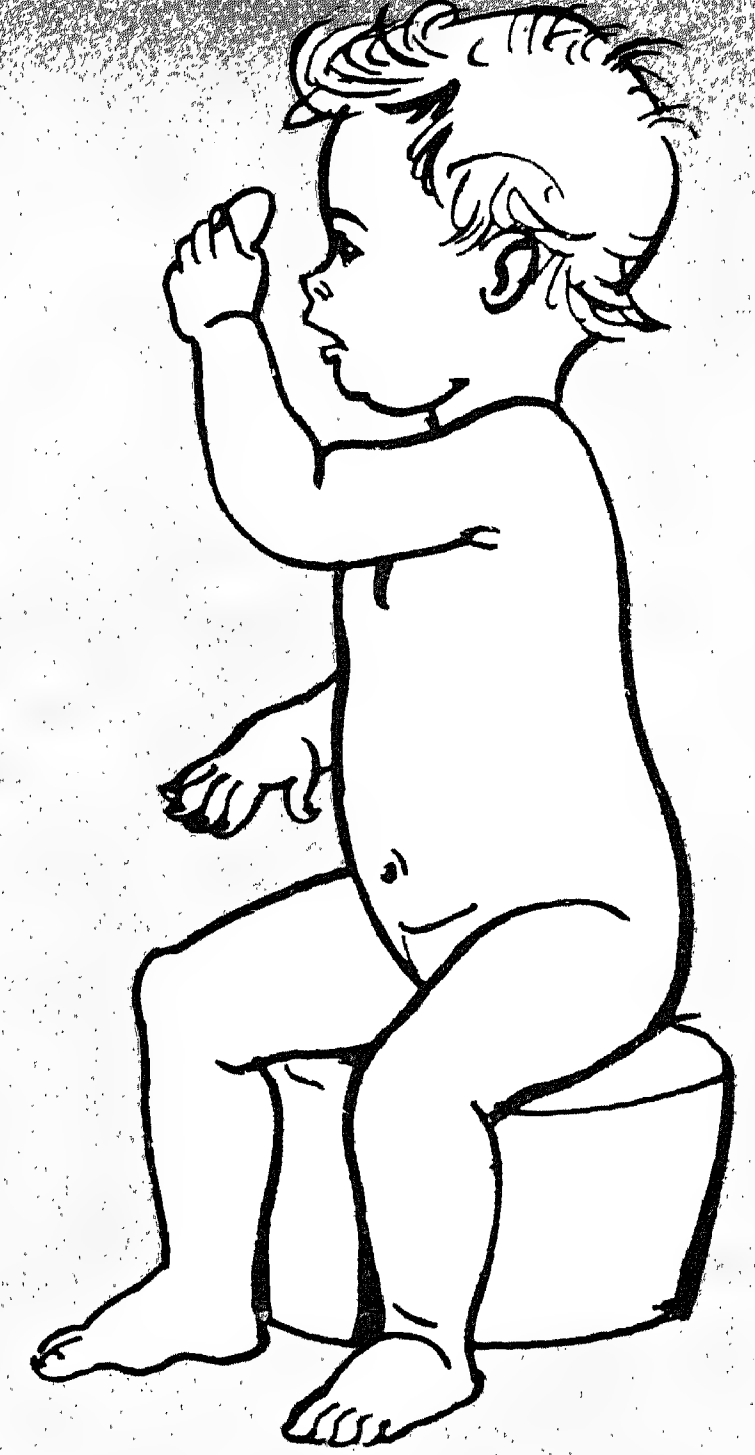

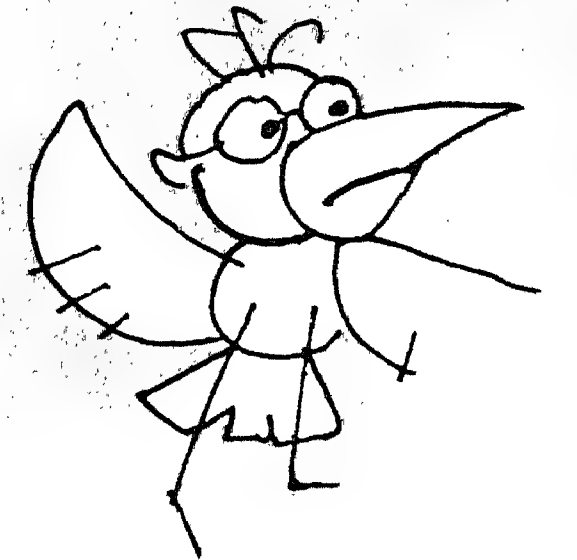
ఇక్కడి పేజీల్లో...

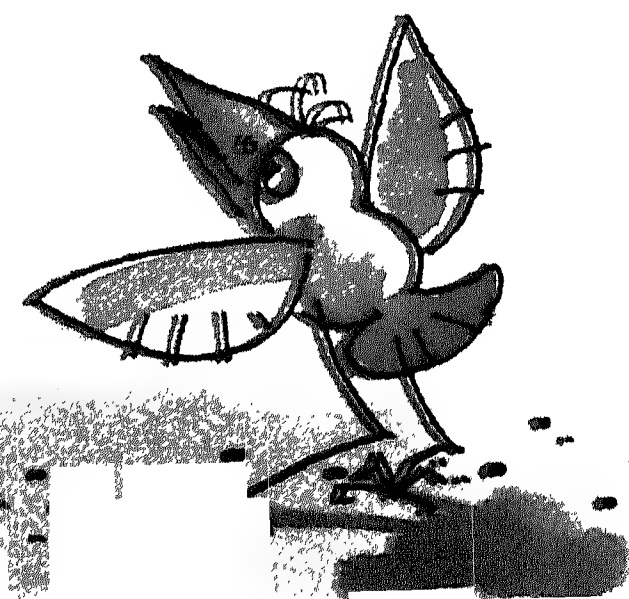
ఒక జంతువు, ఒక పక్షి, ఒక బాలుడి చిత్రాలున్నాయి చూడండి

- * ఆకారాలకు అన్వయించడం,
- * తర్వాత, తర్వాత మనకు కావలసిన రూపానికి అవసరమైన చిన్న చిన్న మార్పులు చేసుకోవడం.
- * అనుకున్న చిత్రాన్ని ముగించడం. పరిశీలించండి

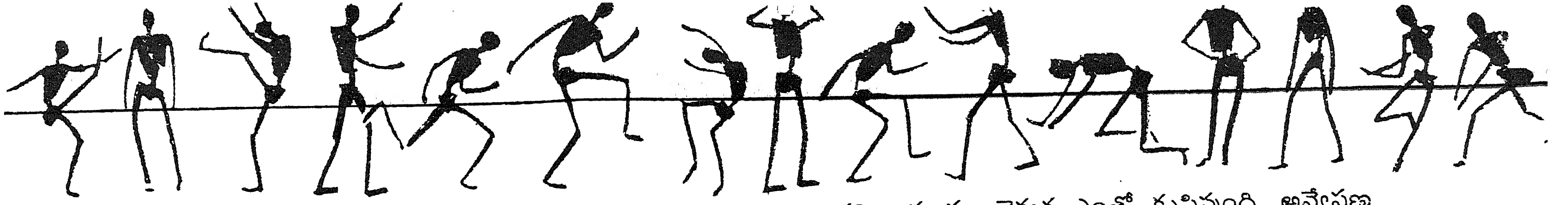

ఇక్కడి వరకూ రేఖా చిత్రాలను మాత్రమే నేర్చుకున్నారు. కదూ!
ఈ ప్రక్కనున్న పేజీల్లో (28,29 పేజీల్లో) వాటర్ కలర్స్ చిత్రాలను గమనించండి అలాగే! ఆకారాలకు అన్వయించబడిన పేపర్ కటింగ్ చిత్రాలను కూడా పరిశీలించండి!

ప్రకృతిలోని అందాల్ని చూసి ఆనందపడని మనిషి
సృష్టిలో లేడు. ఐతే! కొందరు మాత్రం తమ
ఆనందాన్ని తమకే పరిమితం చేసుకుని వూరుకోలేదు,
తాముచూసిన అందాల్ని అందరికీ చూపించి
ఆనందించాలనుకున్నారు, ఐతే మారుతున్న కాలంతో
మారిపోతున్న అందాల్ని ఎదుటివారికి చూపించడం
ఎలా!ఎలా!ఎలా!.....

సరిగ్గా! ఆ జిజ్ఞాస నుండే చిత్రకారుడు ఉద్భవించాడు!
తను చూసిన అందాలను తిరిగి చిత్రించే ప్రక్రియలు
కనుగొన్నాడు, విజయం సాధించాడు. తను
అందాలను చూసినప్పుడు పొందే ఆనందం కన్నా!
వాటిని చిత్రించి చూపించినపుడు ఎదుటి
వారి ఆనందాన్ని చూసినపుడే ఎక్కువ
ఆనందాన్ని పొందాడు.

అతని ఆనందం వెనుక ఎంతో కృషివుంది, అన్వేషణ
ఉంది, సునిశిత పరిశీలన ఉంది, ఏకాగ్రత ఉంది,
సూక్ష్మ గ్రహణ శక్తి ఉంది, దీక్ష ఉంది, పట్టుదల
ఉంది,

అందుకే! చిత్రకారులు కావాలను కుంటున్న మీరు
కూడా! మంచి చిత్రకారులు కావాలని సులభపద్ధతుల్ని
కనిపెట్టి, ఆకారాల ద్వారా బొమ్మల్ని వెయ్యడం, ఎలా
అన్నది ఇంతవరకూ చెప్పడం జరిగింది.
కనుక పిల్లలూ! మీరు ప్రధానాకారాల నుండి పుట్టిన
రకరకాల ఆకారాల గురించి తెలుసుకున్నారు.
వాటిని ఆధారంగా అనేక రకాల బొమ్మలు వెయ్యడం
కూడా నేర్చుకున్నారు.

శబాష్!

ఇప్పుడు మీరు ఇంతవరకు తెలుసుకున్న ప్రాథమిక
సూత్రాలను అధ్యయనం చేస్తూ కృషి చేస్తే! అతి
త్వరలోనే మంచి మంచి బొమ్మలు వేసి మంచి
చిత్రకారులుగా తయారవుతారు.

చక్కని బొమ్మలు చప్పున గీసే చేతులకు ఎంచక్కని సూచనలు

- * అడిగి తెలుసుకుని ఆచరించే విషయాలకన్నా! పెన్సిలుతో పదేపదే గీతలు గియ్యడం ద్వారానే గీతల యొక్క అర్థం, ఉపయోగం తెలుసుకోగలరు.
- * మనం ఎక్కడున్నా మనముందున్న దృశ్యాన్నిగాని, వస్తువుని గాని, మనుషుల్నిగాని, అదే పనిగా పరిశీలించడం ద్వారా సృజనాత్మకత, వాస్తవికత అలవడుతుంది.
- * మనం వేసే బొమ్మలకు రంగులు ప్రాణం కనుక, ప్రకృతిని, వస్తువుల్ని, మనుషుల్ని, పరిశీలించి రంగుల మేళవింపు అభివృద్ధిచేసు కోవాలి.
- * ఆలోచన తట్టగానే బొమ్మలు పుట్టుకు రావాలి కనుక అవసరమైన-పెన్సిలు, రబ్బరు, స్కేలు, డ్రాయింగ్ షీట్స్, రంగులు, టెంప్లెట్స్, బ్రష్లు, కత్తెర, రంగుకాగితాలు, జిగురు, సిద్ధంగా ఉంచుకోండి.

శుభం!

7/11/4
AUB

